

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄.—ΕΤΟΣ 30^{ου} ΑΘΗΝΑΙ 15—30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1916 ΑΡΙΘ. 1088

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ: Καταγγέλλω (κ. Κ. Παρρέν).—'Από την Θερινήν Ζωήν (κ. Κ. Παρρέν).—'Η Φουρνιστές πατάτες.—'Ο άνδρας μου.—'Υγιεινή του πνεύματος των εμβρύων (κ. Ελένης Θ. Λαχανά).—Το άσπρο τριαντάφυλλο.—Το 'Ελληνικόν διήγημα (κ. Κ. Παλαυά),—Στης μάνας μου το θάνατο ποίημα (κ. Ειρήνης Α. Δενδρινού).

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. — ΕΤΟΣ 29ον

'Αντίτιμον ετησίας έγγραφης διά τὸ ἐσωτερικόν. Φρ. 10
διά τὸ ἐξωτερικόν. Φρ. 13

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
'Οδός Γ', Σεπτεμβρίου 2

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς 'Εφημερίδος γίνονται δεκταὶ μόνον ἐντὸς ἐνὸς μηνός.
'Εκαστον τεύχος τιμᾶται 1 δραχ.
Τὰ ἀποστελλόμενα πρὸς δημοσίευσιν χειρόγραφα πρέπει νὰ φέρουν τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἀποστέλλοντος καὶ νὰ εἶναι καθαρογραμμένα.

Πᾶσα αἴτησις πρὸς ἐγγραφήν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου εἰς τραπεζικὴν ἢ ταχυδρομικὴν ἐπιταγήν ἢ καὶ εἰς τοκομερίδια.
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 'Ιανουαρίου καὶ εἶναι ἐτήσιοι.
Τὰ μὴ δημοσιευόμενα χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΣΩΜΑΤΑ

Θέλετε τὰ τέκνα σας καὶ ἰδίως αἱ νεαραὶ κόραι σας ν' ἀποκτήσουν ὄψμα καλλιτεχνικόν καὶ ἀγαλατωδές; Δὲν ἔχετε νὰ κάμετε ἄλλο παρὰ νὰ προμηθευθῆτε ἀπὸ τὸ

NEON ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
Γ. ΡΕΒΕΛΑΚΗ
'Οδὸς Αἰόλου 66

ΕΝΑ ΕΙΔΙΚΟΝ ΣΤΗΘΟΔΕΣΜΟΝ

διὰ τοῦ ὁποίου τὰ ΚΥΡΤΑ ΣΩΜΑΤΑ γίνονται εὐθυτενέστατα καὶ καλλιτεχνικώτατα.

Τὸ γνωστὸν Φαρμακεῖον τοῦ κ. Γ. ΡΕΒΕΛΑΚΗ.

COSTUMES TAILLEURS
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ράπτῃς τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης Σοφίας καὶ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης 'Ελένης.
ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 30ον | ΑΘΗΝΑΙ 15-30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1916 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1088

ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΩ

Καταγγέλλω τὰς 'Ελληνίδας αἰ ὁποῖαι παραγνωρίζουν τὴν ἀποστολήν των εἰς τὴν οἰκογένειαν καὶ γίνονται τὰ πλέον ἐπικίνδυνα ὄργανα τῆς πολιτικῆς κατὰ τὴν δύσκολον αὐτὴν στιγμὴν τοῦ ἔθνους.

Εἴτε μὲ τὸ λάβαρον τοῦ Βενιζελισμοῦ εἰς τὸ χέρι, εἴτε κάτω ὑπὸ τὴν ἀντιβενιζελικὴν σημαίαν ὑπάρχουν γυναῖκες ποῦ ἔχουν χάσει κάθε μέτρον, ἔχουν ἀπορρίψει κάθε φραγμὸν λογικῆς, ἔχουν κύριολεκτικῶς ἀφηνιάσει.

'Αντὶ νὰ προσπαθοῦν νὰ μετριάσουν τὴν ἔξαρσιν τῶν γύρω των μαινομένων παθῶν ἀντὶ μετριοπαθεῖς καὶ ἐπιφυλακτικαὶ νὰ συγκρατοῦν μὲ τὴν συντηρητικότητά των κάθε παραφροσὴν καὶ κάθε πολιτικὸν ἐξωφρενισμόν, μετεβλήθησαν ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην εἰς ἐπικινδύνους πολιτικομανεῖς, εἰς ἑτεροκίνητα ὄργανα, ποῦ ἀπειλοῦν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ νὰ σκορπίσουν τὴν καταστροφὴν καὶ τὸν ὄλεθρον.

Εἴτε εἰς τοὺς τέσσαρας τοίχους τοῦ σπιτιοῦ των διχογνωμοῦν μὲ τὸν ἄνδρα ἢ μὲ τὰ παιδιά των, εἴτε εἰς τοὺς σιδηροδρόμους καὶ τὰ θέατρα συζητοῦν, εἴτε εἰς τὰ ἐξοχικὰ κέντρα παραθερίζουν, παντοῦ καὶ πάντοτε μία μεγάλη μερὶς ἀπὸ ἐκείνας ποῦ πιστεύουν καὶ φαντάζονται ὅτι ἔμπορῶν νὰ ἔχουν ἰδίαν γνώμην, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰς

πλέον ἡλιθίας ἀκόμην, κάμνουν ἓνα περιεργον συναγωνισμόν ἐπιδείξεως πολιτικῆς ἐμπαθείας, ἢ ὁποῖα θὰ ἦτο διασκεδαστικὴ, εἰδὼν δὲν ἦτο κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἐντελῶς ἐπικίνδυνος.

Εἰς τὴν χαλάρωσιν ποῦ παρουσιάζομεν ὡς κράτος, ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως μετριοπαθείας τῶν πολιτικῶν μας καὶ ἐνεκα τῆς χρεωκοπίας κάθε ιδέας ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης, προστίθεται τώρα νέον ἀποσυνθετικὸν στοιχεῖον. Ἡ χαλάρωσις τῶν οἰκογενειακῶν δεσμῶν, ἢ διάσπασις τῆς οἰκιακῆς ἀρμονίας μὲ πρωταγωνίστριαν τὴν γυναῖκα. Καὶ ποῖαν γυναῖκα; 'Εκείνην ποῦ συνήθως δὲν ἔχει ἰδέαν περὶ τίνος κἂν πρόκειται. 'Εκείνην ποῦ στηρίζει τὰς συμπαθείας τῆς εἰς τὴν ἐφημερίδα, τῆς ὁποίας ὡς χθὲς ἀκόμην ἐδιάβαζε μόνον τὴν ἐπιφυλλίδα ἢ τὰ συνειθισμένα ἀναγνώσματα. 'Εκείνην ποῦ ἐμειδιούσεν εἰρωνικά, ὅταν ἤκουε νὰ γίν.ται ἀπλῶς λόγος περὶ εἰρηνικῆς συμμετοχῆς τῆς γυναικὸς εἰς τὰ πολιτικὰ πράγματα. 'Εκείνην ποῦ δὲν εἶχε καταδεχθῆ ποτὲ νὰ ἰδῆ τὴν μαινομένην γύρω τῆς ἀθλιότητα τοῦ ἀνηλίκου παιδιοῦ ἢ τῆς δυστυχισμένης ἐν γένει ἀνθρωπότητος. 'Εκείνην ποῦ ὡς μόνον ἐνασχόλησιν εἶχε τὸ φλέρο, τὰ χαρτιά καὶ τὴν μέθην τῆς κοσμικῆς ἐπιδείξεως.

Μέσα εἰς τὰ πάθη τῆς αὐτά, ἤνθισε

τώρα ξαφνικά και απότομα τὸ πάθος τῆς πολιτικῆς. Καὶ μὲ τὴν εὐκολίαν καὶ τὴν παραφορὰν ποῦ ἐδημιούργει σκάνδαλα εἰς τὸ σπῆτι τῆς καὶ σκηνὰς μὲ τοὺς στενωτέρους συγγενεῖς τῆς, μὲ τὴν ἰδίαν εὐκολίαν στέκεται τώρα ἀντιμέτωπος μὲ τὸν ἄνδρα τῆς ἢ καταγγέλλει τὸ παιδί τῆς ἢ σκορπίζει ὕβρεις καὶ ἀναθέματα ἐναντίον τούτου ἢ ἐκείνου, ὁ ὁποῖος δὲν ἀκολουθεῖ τὰς ἰδέας τοῦ προστατευομένου τῆς κόμματος.

Διότι ἐφθασαν νὰ ἐπεκτείνουν τὴν προστατευτικὴν σκιάν των καὶ ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν. Καὶ ἐφθασαν γυναῖκες τῆς περιωπῆς αὐτῆς νὰ μαλλιοτραβηθοῦν καὶ νὰ ὑβρισθοῦν μὲ γυναῖκας τῆς ἀντιθέτου μερίδος, διότι αὐταὶ ἐτόλμησαν νὰ χαιρετίσουν ἢ νὰ μειδιάσουν εἰς τὸν ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν των πολιτικῶν ἀρχηγῶν.

Οὔτε ἡ Ἄγρραυλος ὅταν ἐρρίπτετο ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν διὰ τὸ καλὸν τῆς πόλεως, οὔτε ἡ Λέαινα ὅταν ἐδάγκανε καὶ ἔπτυνε τὴν γλῶσσαν τῆς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ τυράννου, οὔτε ἡ Ἰωάννα δ' Ἄρκ ὅταν ἐτίθετο ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἐν παραλυσίᾳ γαλλικοῦ στρατοῦ διὰ νὰ σώσῃ τὴν Γαλιαν, οὔτε ἡ Μαντῶ Μαυρογέννους ὅταν ἐπώλουσε καὶ τὸ τελευταῖον τῆς κόσμημα διὰ νὰ πληρώσῃ τὸν ἐθελοντικὸν τῆς στρατὸν πρὸς ἄμυναν τοῦ μικροῦ καὶ ἀσήμου νησιοῦ τῆς, δὲν εἶναι ὁ τύπος τοῦ πατριωτικοῦ ὑποδείγματός, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐμπνέεται ἡ πολιτικὴ μανία μερικῶν γυναικῶν τῶν ἡμερῶν μας.

Δὲν θὰ ἐθυσίαζαν αἱ περισσότεραι ἀπὸ αὐτὰς οὔτε ἓνα κλώνι ἀπὸ τὴν πολυτελεῆ αἰγκρέτταν τοῦ καπέλλου των, δὲν θὰ ἐστεροῦντο οὔτε τὸν ἐλάχιστον κοσμητικὸν των θρίαμβον χάριν των πολιτικῶν των ἰδεῶν, ἀπλούστατα διότι δὲν ἔχουν καμμίαν ἰδέαν συγκεκριμένην, καμμίαν πολιτικὴν πεποίθησιν.

Καὶ δὲν ἔχουν διότι τὴν στιγμὴν αὐτὴν καὶ οἱ ὀξυδερκέστεροι ἄνδρες, ὅταν εἶναι ἀμερόληπτοι, ὁμολογοῦν ὅτι δύσκολον εἶναι νὰ εἰπῇ κανεὶς τί εἶναι ὀρθὸν καὶ τί ὄχι, πῶς καὶ ποῦ ἐγκραίνεται τὸ συμφέρον μας. Διότι τὴν στιγμὴν αὐτὴν οἱ μικροὶ λαοὶ εἶναι ἔρμαια τῆς τύχης καὶ τῶν περιστάσεων καὶ αἱ μικραὶ πατρίδες χρησιμεύουν, ἀδιακρίτως πρὸς τὰ ἰδικὰ των συμφέροντα, διὰ νὰ καλύπτουν τὰ συμφέροντα τῶν μεγάλων.

Ὅ,τι λοιπὸν θὰ εἶχαν νὰ κάμουν αἱ γυ-

ναῖκες τὴν στιγμὴν αὐτὴν θὰ ἦτο νὰ καθιστοῦσαν τὰ ὀρμητικὰ πάθη, νὰ πρᾶτουν τὰ ἐρεθισμένα πνεύματα νὰ μετριάσουν τοὺς κινδύνους τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀλλολοσπαραγμοῦ. Διὰ νὰ ὑπηρετήσωμεν τὴν πατρίδα μας εἴτε εἰς τὸν πόλεμον εἴτε εἰς τὴν εἰρήνην ἔχομεν τόσον εὐρὺ καὶ ὠραῖον στάδιον ἐμπρὸς μας, καὶ ἔχομεν δώσει τόσα δείγματα τῆς ἰκανότητός μας. Ὡστε εἶναι ἀδίκον νὰ χάσωμεν ὅτι ἐκερδίσαμεν ἕως τώρα ὡς παράγοντες τοῦ καλοῦ καὶ τῆς προόδου μὲ τὴν ἐξωφρενικὴν αὐτὴν παραφοροσύνην ἔστω καὶ τῶν ὀλιγοτέρων ἀπὸ ἡμᾶς.

Διὰ νὰ ἐπέμβωμεν εἰς τὴν πολιτικὴν, πρέπει νὰ ἀνατραφῶμεν καταλλήλως, πρέπει οἱ ὅροι τοῦ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος νὰ γίνουσι διάφοροι καὶ αἱ περιστάσεις νὰ μὴ εἶναι οὔτε τόσον δύσκολοι, οὔτε ἰδίως τόσον σκληρὰ ἐπικίνδυνοι. Καὶ πρέπει πρὸ παντὸς νὰ εἴμεθα σοβαροὶ καὶ ψύχραιμοι. Καὶ ὄχι παράφρονες γιὰ δέσιμο.

K. ΠΑΡΡΕΝ.

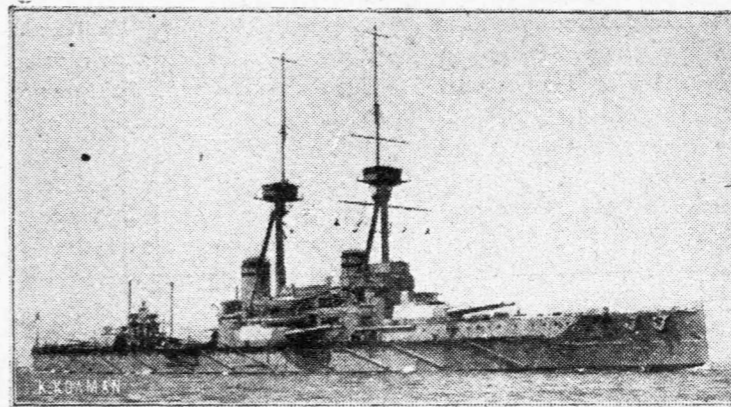
ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΡΙΝΗΝ ΖΩΗΝ

Τρικυμία, καταιγίς, βροχὴ ραχδαία! Μέσα ἀπὸ τὰ σταχτερά ράκη ποῦ ἀπλώνονται ἐπάνω καὶ σκεπάζουν τὸν γαλανὸν πρὸ ὀλίγου ἀκόμη ἐρίζοντα γίνονται αἰφνίδια ρήγματα φωτεινά, σὰν ἀπὸ φλόγες ποῦ μόλις σβύσουν συνοδεύονται ἀπὸ τρεμερὲς βροντῆς. Εἶναι βέβαια δόξιδες τοῦ οὐρανοῦ ποῦ σπάζουν ἐκεῖ ψηλά, ἀλλὰ τόσο ψηλά εὐτυχῶς, ὥστε σπανίως νὰ ἔχουν θύματα εἰς τὸν μικρὸν μας πλανήτην. Πόλεμος ἐδῶ κάτω καὶ πόλεμος συχνότερος ἐκεῖ ἐπάνω.

Μήπως καὶ ἐκεῖ, ἀνάμεσα εἰς τῆς χιλιάδες τῶν κόσμων, ποῦ κρέμονται εἰς τὸ στερέωμα καὶ εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν ποῦ περιτυλίσει τὸν καθένα ἀπὸ αὐτούς, δὲν ἐπέρχονται συχνὰ συγκρούσεις φοβεραὶ, αἱ ὁποῖαι ἀπηχοῦν εἰς τὸ ἄπειρον τοῦς βομβαρδισμοὺς καὶ τὰς ἐκρήξεις των!

Τὸ θέαμα τῆς ἀναστατώσεως αὐτῆς τῶν στοιχείων ἀπὸ τῆς ταράτσης τοῦ Ξενοδοχείου τῶν Πηγῶν ἔχει πολλὴν μεγαλοπρέπειαν. Ἡ θάλασσα ἔσον νυκτῶνει μαυρίζει περισσότερο καὶ τὰ ἀραιὰ φῶτα ποῦ τρεμοσβύνουν εἰς τῆς δύω ἀκτῆς τοῦ κόλπου, μόλις σκορπίζουν ὀλίγα χρυσαῖα ψήγματα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

Τὸ ὑπαίθριον συνειθισμένον δειπνον ματαιοῦται. Καὶ μόνον δύω τρία τραπέζια ποῦ δὲν

Γαλλικὸν ντρέτνωτ, τῆς μοῖρας τοῦ Γαλλικοῦ στόλου.

φοβοῦνται τὴν ὑγρασίαν, παρατάσσονται εἰς ἓνα μικρὸν ὑπόστεγον, εὐθὺς ποῦ ἡ βροχὴ ἔπαυσε. Εἰς ἓνα ἀπὸ τὰ τραπέζια αὐτὰ εἶμαι καὶ ἐγὼ προσκεκλημένη ἀπὸ τὴν καλὴν καὶ εὐγενικὴν συντροφιά μου ποῦ προσπαθῆ νὰ μὲ πείσῃ ὅτι ἡ καταιγίς ἀφῆκε τὴν θάλασσαν ἤσυτον, καὶ ὅτι μία ἐκδρομὴ ἰδικῶν μας μέγχε Κορίνθου διὰ θαλάσσης δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διατρέχῃ κίνδυνον. Ἡ βάρκα εἶναι τόσον μεγάλη καὶ ὁ διευθύνων τὴν συντροφιά ἀληθινὸς καπετάνιος.

Τὴν βάρκα τὴν γνωρίζω, γιατί τὴν παρηκολούθησα τὸ ἀπόγευμα ποῦ ἀρμένιζε τόσο καμαρωτὰ καὶ ὀλοπράσινη ὅπως ἦταν μὲ τὸ ἄσπρο πανάκι τῆς ἔμοιαζε σὰν τεραστία λευκὴ νυμφαία ἐπάνω εἰς τὴν ἀσημένια θάλασσα.

Δὲν εἶχα τὸ θάρρος νὰ ἀπαγορεύσω εἰς ἀγαπημένο μου κοριτσάκι νὰ μὴ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἀπόλαυσιν αὐτὴν. Αἱ κυραὶ ποῦ ἐπροτοστατοῦσαν εἰς τὴν ἐκδρομὴν, εὐγενικαὶ φίλαι, τὸ εἶχαν λάθει ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν των καὶ ὁ καιρὸς ἦτο τόσον ὠραῖος ὅταν ἐφυγαν. Φιλικὴ συντροφιά νέων, χαρὰ εὐθυμία καὶ τραγούδια, θὰ ἐποίκιλε κἀπως τὴν μονότονον ἐπανάληψιν τοῦ στερεοτύπου περιπάτου τῆς καθημερινῆς ζωῆς τοῦ Ξενοδοχείου.

Μόνον ἔσαι ἐστερήθησαν κάθε χαρὰν καὶ κάθε ἀπόλαυσιν εἰς τὰ παιδικὰ των χρόνια αἰσθάνονται πόσο σκληροὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποῦ ἀφαιροῦν ἀπὸ τὴν νεότητα κάθε εὐκαιρίαν ἀκινδύνου χαρᾶς. Καὶ ἐγὼ ποῦ ἀγαπῶ τὴν θάλασσα καὶ ποῦ ἐσυνείθισα νὰ μὴν τὴν φοβοῦμαι ἀκόμη καὶ ὅταν ταξιδεύω μὲ τὴν μεγαλύτεραν τρικυμίαν, δὲν ἤμποροῦσα νὰ τὴν φαν-

τασθῶ ἐπικίνδυνον γιὰ τὸ στενὸ πέρασμα ἀπὸ τὴν μιὰ ἕως τὴν ἄλλην ἀκτὴν.

Ἄλλ' ἡ ὥρες ἐπερνοῦσαν, τὸ σκότος ἐγίνετο πειὸ μαῦρο καὶ τὸ ἄσπρο πανάκι δὲν ἐφαίνετο πουθενά. Ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν φαντασίαν μου ἐπερνοῦσαν εἰκόνες φοβερές. Τὸ συνειθισμένο θάρρος μου εἰς τὰ πολλὰ καὶ μακρυνὰ ταξείδια μου μὲ ἐγκατέλειπε. Καὶ ἡ φαντασία μου ἀκράτητη ἐπετοῦσε εἰς τὸ σκότος μιᾶς φρικτῆς ἀγωνίας. Τὸ νὰ καταποντισθῇ μιὰ βάρκα γεμάτη ὅπως ἦταν αὐτὴ, μέσα εἰς τὴν πειὸ εὐρηνικὴ θάλασσα δὲ μοῦ ἐφαίνετο καὶ δύσκολο πρᾶγμα. Ἐνας πανικός, μιὰ πειὸ δυνατὴ ἀστραπή, ἓνα κύμα πειὸ ὀρμητικὸ καὶ τὸ καρυδόφλουδο αὐτὸ μὲ τὸ πολύτιμο φορτίον του θὰ εὐρίσκετο εἰς τὰ βάθη.

Ἀπὸ τὸ τραπέζι ἐσηκώθηκα δέκα φορές. Καὶ κοντὰ σ' ἐμένα καὶ οἱ ἄλλοι ποῦ ἐσυμμερίζοντο τὴν ἀνησυχίαν μου. Ὡ! πῶς εἰς τὸ μαῦρο καὶ σκοτεινὸ ἄπειρο ποῦ ἀπλόνητο τώρα ἐμπρὸς μου εὐχόμενον νὰ ἄπλωνε τὸ εὐεργετικὸ φῶς τῆς μιᾶς ἀστραπῆς. Καὶ ἡ ἀστραπή δὲν ἄργουσε νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ χυθῇ σὰν χρυσὴ γάζα στὴν μικρὴ λιμνοθάλασσα, γιὰ νὰ μὲ δεσφαιώσῃ ὅτι τὸ πανάκι δὲν ἐφαίνετο πουθενά, καὶ νὰ μοῦ ἀφαιρέσῃ καὶ τὴν μικρὰν ἐλπίδα ὅτι ἡ βάρκα εὐρίσκετο στὸ καλὸν δρόμο, ὅτι δὲν συνέβη δυστύχημα.

Καὶ μέσα μου ἔσο περνοῦσαν ἡ ὥρα ἡ ἀγωνία ἐρριζώνετο βαθύτερα καὶ ἐκλόνιζε τὰ νεῦρα μου καὶ ἔχυνε ὡς κύματα φαρμακερὰ εἰς τὸ εἶναι μου καὶ χωρὶς νὰ κλαῖω, αἰσθανόμενον ἓνα πόνο ξηρό, βουβό, ὀδυνηρό, νὰ αὐλακῶνῃ τὸ στήθος μου.

Δὲν ξέρω ἂν τὰ παιδιὰ σκέπτονται καὶ φαντάζονται καὶ μποροῦν νὰ αἰσθανθοῦν τί ὑποφέρουν οἱ μεγάλοι ὅταν φοβοῦνται γι' αὐτὰ κάποιον κίνδυνον. Δὲν ἔχω κἄν τὴν ἀνάμνησιν μιᾶς τέτοιας παιδικῆς ἐντυπώσεως. Ἡ συντροφιά ὅμως τῆς θαλασσίας ἐκδρομῆς ἔχω τὴν βεβαιότητα ὅτι οὐδέποτε διεσκέδασε καὶ ἐτραγοῦδῆσε καὶ ἀπήλαυσε ὅσον τὸ β. ἄδου ἐκεῖνο.

Ἄλλως τε μὲ τραγοῦδια μᾶς ἀνγγέλη, πρὶν ἀκόμη νὰ φανῇ ἡ βάρκα, ὅτι ἔφθαναν, χωρὶς νὰ διατρέξουν κανένα κίνδυνον, χωρὶς νὰ βραχῇ κἄν τὸ ἄκρον τοῦ πανιοῦ των, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον, ὅτι ἡ κατικίς εἶχε διαγράψῃ τὸν κύκλον τῆς μόνον εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τοῦ κόλπου, ὅχι ὅμως καὶ εἰς τὴν δυτικὴν.

Ὁ καπετάνιος ἦτον ὁ πρῶτος ποῦ ἀντίκρουσα καὶ αὐτὸς ἐπλήρωσε τὸν φόρον τῆς ἀγωνίας μου, αὐτὸς ὁ ὅποιος εἶχε τὴν ἰδέαν νὰ παραταθῇ ὁ περίπατος ἕως εἰς τὴν Κόρινθον. Ἦτον ἄλλως καὶ ὁ πλέον ἡλικιωμένος τῆς συντροφιάς.

Ἐπέστη τὴν ἐπίθεσιν μητέρων καὶ κηδεμόνων μὲ ἀρκετὴν ὑπομονήν, χωρὶς ὡς καπετάνιος ἄνθρωπος νὰ ἐκτραπῇ εἰς καμμίαν βραεῖαν διαμαρτυρίαν. Οἱ ἄλλοι, ὅλοι νέοι, περιωρίσθησαν νὰ γελοῦν καὶ ὅλοι μαζῇ ὤρμησαν κυκλῶν σωστὸς εἰς τὴν τραπεζαρίαν. ὅπου τοὺς ἐπερίμεναν τὰ ἀπομεινάρια τοῦ δείπνου.

Οἱ νέοι τῆς συντροφιάς.

Οἱ νέοι ἄπλοϊ ἀφελεῖς μᾶλλον καὶ ὅχι ἐπιχειρηματίαι καὶ πραγματευταὶ τοῦ ἔρωτος. Ὅλα τὰ εἶδη ἀντιπροσωπεύονται εἰς τὸν μικρὸν κύκλον τῆς συντροφιάς. Ὁ νταντῆς μὲ τὸ ἄμεμπτον καὶ ἀφελὲς ἐξωτερικόν, ὁ ἀξιωματικὸς μὲ τῆς γυαλιστὲς μπότες καὶ τοὺς ἀβροῦς τρόπους, ὁ καπετάνιος τῆς θαλάσσης, ποῦ τὰ θαλασσώνει κἄποτε ὅταν κάνει τὸ στεριανό, ὁ φοιτητᾶκος ποῦ ρητορεύει ἐπιπόλαια, ὁ δημοσιογράφος ποῦ ὑπόσχεται ἀθανασίας διαφημίσεως γιὰ τὰ μάτια ποῦ θὰ τὸν κυττάζουν πειὸ γλυκά, ὁ ἄσματος χρηματιστῆς ποῦ παίζει ὅ,τι ἔχει καὶ δὲν ἔχει κορόνα ἢ γράμματα, ὁ τακτικός καὶ ὀλιγόλογος ποῦ κερδίζει στὰ χαρτιά καὶ ἀδιαφορεῖ ἂν κερδίξῃ στὴν ἀγάπη, ὁ προικοθήρας ποῦ μετρά τὰ κομπλιμέντα του μὲ τὸ βάρος τῆς τσέπης τῆς νύμφης ἢ τῆς πενθερᾶς, τὸ ἀφελὲς καὶ ἀστεῖο καὶ καλόκαρδο παιδί ποῦ γελά μὲ ὅλα καὶ μὲ ὅλους, καὶ θυμᾶται καὶ νοσταλγεῖ πειὸ πολὺ τῆς παιδιότητος του τρέλλες παρὰ ποῦ σκοτιζεῖται γιὰ φλέρτ καὶ γιὰ κορίτσια.

Ὁ νταντῆς ἐμφανίζεται μὲ ἐκλεκτὴ συν-

τροφιά ὠραίων καὶ χαριτωμένων κοριτσιῶν ἔχει κάμει τὴν στρατιωτικὴν θητείαν του εἰς ἐπαρχιακὴν μεγαλοῦπολιν. Ἐκεῖ ἀφῆκε καλὰς ἀναμνήσεις καὶ πολλὰς κατακτήσεις.

Κἄπως ἐκλεκτικός καὶ μετρημένος, μὲ τὸν μονόελο στὸ μάτι ποζάρει σὰν πλούσιος. Ἡ φήμη τὸν παρουσιάζει πλούσιον, ἡ κριτικὴ τῆς ἐδῶ ταπετσαρίας ἀπλούστατα τσαρλατᾶνον. Ὁ ἐπιστήμων τῆς ἐπαρχιωτικῆς γωνίας τὸν βλέπει κἄπως βλοσυρὰ κάτω ἀπὸ τὰ χρυσὰ καὶ ὀλοστρύγγυλα γυαλάκια του. Θὰ δώσῃ αὐτὸς τὸν χαρακτηρισμό του, θὰ ἀνακαλύψῃ αὐτὸς τὸ ληξιαρχικὸ βιβλίον τῆς περασμένης του ζωῆς, σύμφωνα μὲ τὰ αἰσθήματα καὶ μὲ τοὺς πόθους τῆς συντροφιάς του.

Οἱ κοριτσιῶν κύκλοι εἰς συγκίνησιν καὶ στάσιν προσοχῆς. Ποῦ θὰ πέσῃ τὸ μάτι τὸ Ὀλύμπιον, ποῦ θὰ στραφῇ ὁ μονόελος, ποῦ θὰ ριφθῇ ὁ κλῆρος τῆς ἐκλογῆς καὶ τῆς προτιμήσεως. Ὅλοι οἱ ἄλλοι περνοῦν ἀπαρατήρητοι. Καμμιά δὲν τοὺς προσέχει τῆς πρώτης τουλάχιστον ἡμέρας. Καὶ γι' αὐτὸ ὅλοι τὸν συχαίνονται, σχεδὸν τὸν μισοῦν.

Ἐκεῖνος μὲ καρδιὰ κόκκινο, blasé τοῦ φλέρτ καὶ τῆς ἀγάπης, πότε καταδέχεται νὰ ἀνταλλάξῃ δυὸ λόγια μὲ μιὰ νοστιμούλα μὲ προτομὴ καμέας καὶ πότε νὰ χορεύῃ μὲ τὴν πειὸ τσακίνα, τὸ ἀγοροκόριτσο τῆς συντροφιάς. Ἄλλοτε φαίνεται ὅταν νὰ κηδεμονεύῃ καὶ νὰ προστατεύῃ συμπαθητικὰ μιὰ ὀροσερῆ πρωτόγαλτη στὴν κοσμικὴ ζωὴ μικρὴ καὶ ἄλλοτε πάλιν χορεύῃ ἀκούραστα μὲ τὴν καλύτερη χορεύτρια καὶ τραγοῦδει παθητικὰ τραγοῦδια καὶ καντσονέτες μὲ τὸ Πειραϊκὸ ἀηδόνι τῆς συντροφιάς.

Ἔτσι καμμιά δὲν ἔχει παράπονα καὶ καμμιά δὲν φαίνεται νικημένη εἰς τὸν μυστικὸν συναγωνισμόν, ποῦ ἀσυνείδητα καὶ μὲ τὸ ἐνστικτον μιᾶς προτογέννητης κοκεταρίας συναγωνίσθησαν ἢ μικρές, τὸ νηπιαγωγεῖον αὐτὸ ὅπως τὸ ἐχαρκτηρίσει φαίνεται τῆς πρώτης ἡμέρας ὁ Πετρόνιος αὐτὸς τῶν Πηγῶν.

Καὶ ἔτσι ἡ συντροφιά γίνεται φιλικὴ καὶ εὐχρηστικὴ καὶ ἡ βραδείας περνοῦν εὐχάριστα μὲ χοροὺς καὶ μὲ τραγοῦδια, μὲ μπερλίνες καὶ παιγνίδια σαλονιῶν, καὶ κἄποτε μὲ μπακαρὰ μεταμεσονύκτιον.

Φαίνεται ὅτι ἡ παροιμία τοῦ ὀποιος χάνει στὰ χαρτιά ἐννοεῖ νὰ βγῇ ἀληθινή, γιὰτὶ ὁ νταντῆς στὰ ψέμματα καὶ χωρὶς νὰ τὸ πολυκαταλάβῃ χάνει μεγάλα ποσά. Ἀπτόητος στὴ ζήμια ὅπως καὶ εἰς τὸ κέρδος δὲν χάνει τὴν διάθεσίν του, δὲν ἀφίνει νὰ φανῇ ἢ παραμικρὰ δυσφορία, ἢ πειὸ μικρὴ ἐνόχλησις. Εἶναι αὐτὸ

τὸ καλλήτερο συστατικὸ γιὰ τὸν ἄγνωστον αὐτὸ ποῦ τόσες ἀκόνισε γλώσσες, τόσους συνήτησεν ἐμπρὸς του ἐχθροὺς καὶ τόσον ἐκίνησε τὸ μῖσος καὶ τὴν ἀντιπάθειαν.

Ἡ μαμάδες, οἱ κηδεμόνες τῶν μικρῶν ποῦ ἐφύλατταν ἄγρυπνοι φρουρὰν εἰς τὰ χαρακώματα μὲ φόβον αἰφνιδιασμῶν ἐπικινδύνων γιὰ τὸ πρωτόπειρον στρατόπεδόν των, μίαν ἐσχημάτισαν γνώμην. Ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἦτο ἀκίνδυνος, καὶ ὅτι κατὰ βάθος ἦτο τίμιος ἄνθρωπος, ἀφοῦ ἀντὶ νὰ πολιορκήσῃ μᾶλλον ἐπολιορκήθη καὶ ἀντὶ νὰ δρέψῃ δάφνας νικητοῦ ἔφυγε ἂν ὅχι νικημένος, πάντως ὅμως χωρὶς νὰ ἀφίση ὀπίσω του οὔτε ἓνα κἄν τραυματίαν.

Ἡ ΦΟΥΡΝΙΣΤΕΣ ΠΑΤΑΤΕΣ

Ρυτιδωμένες, γυαλιστὲς καὶ μαυρισμένες περισσότερο ἀπ' ὅτι πρέπει ἀπὸ τὴ δυνατὴ φωτιὰ ἢ ψητὲς πατάτες περίμεναν τὸν ἀγοραστὴ μέσα σ' ἓνα μικρὸ φουρνέλο ἀπὸ πορσελάνη στὴν πόρτα μιᾶς ταπεινῆς ταβέρνας τῆς οδοῦ τοῦ Σηκουάνα. Ὅταν ἡ κωμωδὸς Σιλβαντρί ἢ μεγάλη κοκέτα τοῦ Ὀδείου ποῦ περνοῦσε μὲ τὸ ἀμάξι τῆς ἀντελήφθη τὸ μικρὸ φουρνέλο, τῆς ἦλθε μιὰ ἀκαταμάχητη ἐπιθυμία.

Πρὸς μεγάλην ἐκπληξιν τῆς γρηᾶς πωλητριάς τὸ κομψὸ ἀμαξάκι στάθηκε ἐμπρὸς στὸ μαγαζάκι, ἡ ὠραία κυρία κατέβηκε, ἔβγαλε τὸ δεξί της γάντι καὶ χωρὶς νὰ στενοχωρηθῇ καθόλου, ἄρχισε νὰ τρώῃ τῆς φουρνιστὲς πατάτες μὲ ἀπερίγραπτον λαιμαργία.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἓνας ἄνθρωπος ἡλικιωμένος ἀλλὰ ψηλός, δυνατὸς καὶ μὲ ψηλὰ τὸ κεφάλι, ποῦ ἔφθανε μασώντας ἓνα τσιγάρο, μὲ τὰ χέρια χωμένα στῆς τσέπες τοῦ παλτοῦ του καὶ μὲ τὴν κόκκινη κορδέλιτσα τοῦ παρασήμου στὴν κουμπότρυπα, πέρασε πολὺ κοντὰ ἀπὸ τὴν ἠθοποιὸν τὴν ἀνεγνώρισε καὶ ἄρχισε νὰ γελά δυνατὰ.

— Πῶς Σιλβαντρί ἀγαπᾶς τόσο πολὺ τῆς φουρνιστὲς πατάτες, σὺ μίαν καλλιτέχνης;

Ἐκεῖνη ἐγύρισε καὶ ἀνεγνώρισε τὰ βαμμένα γένεια καὶ τὸ προκλητικὸ πρόσωπο τοῦ διασημοῦ δραματικοῦ συγγραφέως Καίσαρος Μογέ τοῦ πικροῦ σατυρικοῦ, τοῦ ὁποῖου κάθε ἔργο εἶναι ἓνας θρίαμβος καὶ ἓνα σκάνδαλο.

— Μίαν παιδικὴν ἐπιθυμίαν, ἀγαπητὴ διδάσκαλε, ἀπήντησε μὲ ζωηρότητα ἡ μεγάλη κοκέτα. Αὐτὸ μοῦ θυμίζει τὴν ἐποχὴ ποῦ εἶχα τὰ μαλλιά μου μαζεμμένα σ' ἓνα κόκκινο φιλέ καὶ ποῦ καθόμουνα «στοῦ μπαμπᾶ» ποῦ ἦταν παπουτσῆς σὲ κάποιον σοκάκι χωρὶς ὄνομα καὶ ὁ ὁποῖος μ' ἔδερνε ἅμα δὲν ἐγύριζα ἀπὸ τὸ χορὸ τοῦ Φα-

βιὲ παρὰ τὴν ἄλλη μέρα τὸ μεσημέρι... Δὲν ἤμουν πάντα μεγάλη ἠθοποιός! ἐπρόσθεσε μὲ ἀρκετὰ κοροϊδευτικὸν ὕφος καὶ δὲν εἶχα τὴ συντροφιά ἐνὸς Ρώσου πρίγκηπος τότε, νὰ μοῦ δίνῃ κάθε μέρα κι' ἀπὸ ἓνα τίτλο... βλέπεις, ἀγαπητέ μου, δὲν κοκκινίζω γιὰ τὴν καταγωγή μου. Ἡ φουρνιστὲς πατάτες μοῦ θυμίζουν τὸν Εὐγένιο... εἶχα ἓναν Εὐγένιο τότε... ἦταν ὁ καλύτερος καιρὸς...

Ὁ κυνικὸς τρόπος τῆς ἐλαφρᾶς αὐτῆς ἠθοποιοῦ ἔκαναν τὸν ἄνθρωπο τοῦ θεάτρου νὰ μειδιάσῃ.

— Καὶ φαίνεται ὅτι εἶχες μεγαλο θρίαμβο στὸ ἔργον «ἡ μικρὴ Βαρώνη» τῆς εἶπε.

— Δὲν εἶσθε λοιπὸν στὴν πρεμιέρα! ρώτησε ἐκπληκτος.

— Ὅχι δὲν πηγαίνω σχεδὸν ποτὲ εἰς τὸ Ὀδεῖον.

— Ἐλάτε λοιπὸν ἀπόψε νὰ τὸ δῆτε... σᾶς βεβαιῶ ὅτι ἀξίζει τὸν κόπον. Χαίρετε.

Ὁ Καίσαρ Μογέ ἔλεγε ψέμματα εἶχε τόσο καλὰ παρατηρήσει τὸ παίξιμο τῆς Σιλβαντρί σ' αὐτὸ τὸ ἔργον, ποῦ ἐσκέπτετο νὰ τῆς ἐμπιστευθῇ καὶ αὐτὸς ἓνα ρόλο. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι τῶρα δυὸ μῆνες ὅλο τὸ κοινὸν ἦταν ἐρωτευμένο μὲ τὴν Σιλβαντρί γιὰ τὴν ὁποίαν κάθε βράδυ τὸ θέατρο ἐγέμιζε ἀπὸ κομψοὺς νέους.

Αὐτὸ ὅλο τὸ ἐκλεκτὸ πλήθος ἤρχονταν γιὰ νὰ θαυμάσῃ τὸ βλέμμα ποῦ ἀκολουθοῦσε τὴ λέξι «ἴσως», στὸ τέλος τῆς τρίτης πράξεως τῆς «μικρᾶς Βαρώνης». Αὐτὸ τὸ βλέμμα ἀριστοῦργημα τσαχπηνιάς καὶ ὑποκρισίας, ποῦ ἐξέφραζε ὅλη τὴν ποίησιν τῆς ἐνόχου γυναικός, αὐτὸ τὸ βλέμμα ἔφθασε, γιὰ νὰ μεταβάλῃ τὸ ἐπαρχιακὸ αὐτὸ θέατρο εἰς rendez-vous ὅλης τῆς ἀριστοκρατίας.

Λοιπὸν στὴν ἐξηκοστὴ πέμπτη παράστασιν τῆς μικρᾶς Βαρώνης ἐνῶ ἡ Σιλβαντρί ἐτοιμάζονταν γιὰ τὴν τρίτην πράξιν—τὴν πράξιν τοῦ βλέμματος—ὁ Καίσαρ Μογέ μπῆκε στὸ καμαρίνι τῆς χωρὶς κἄν νὰ χτυπήσῃ τὴν πόρτα.

— Σιλβαντρί, τῆς εἶπε, θέλεις νὰ παίξῃς ἐδῶ τὸν πρῶτον ρόλο τοῦ καινούργιου μου ἔργου, ποῦ εἶχα προωρισμένο γιὰ τὸ Vaudeville;

Αὐτὴ ἡ ἐρώτησις ἦταν σὰν νὰ ρωτοῦσε κανεὶς τὸν ἐπιστάτην καμμιάς ἐκκλησίας ἂν ἤθελε νὰ γείνῃ πάπας. Ἡ Σιλβαντρί ἔμεινε ἐκπληκτος. Ἀγκάλιασεν ὀρμητικὰ τὸν συγγραφέα καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ φωνάζῃ:

— Ἄν θέλω!

Σὲ λίγο ὅλα ἦταν συμφωνημένα ὁ Καίσαρ Μογέ ἐτοιμάζονταν νὰ φύγῃ, ὅταν γύρισε καὶ τῆς εἶπε:

—'Αλήθεια και ή φουρμιστές πατάτες της οδοῦ Σηκουάνα;

—'Ε! λοιπόν είναι περίφημες, ἀπήντησεν ή Σιλβαντρί, και τρώω κάθε μέρα, γυρίζοντας ἀπό της πρόβες.

Ἀπό δύο ἐβδομάδες ο Καίσαρ Μογέ ήρχετο τακτικά στο Ὠδεῖον και κρυμμένος στο βάθος ἐνός θεωρείου παρατηροῦσε τὸ παίξιμο της Σιλβαντρί. Πραγματικῶς τὴν εὔρισκε περίφημη και δὲν τοῦ ἔμενε παρὰ νὰ ἀποσύρη τὸ ἔργου του ἀπὸ τὸ Gauderville. Ὅταν ή Σιλβαντρί δὲν ἦταν στὴ σκηνή ο Μογέ διεσκέδαζε ψυχολογῶν εἰα μοισικὸν της μικρᾶς ὀρχήστρας τοῦ θεάτρου. Ἦταν τὸ φλάουτο ἕνας νέος μόλις εἴκοσι χρόνων με ὠραιότατο πρόσωπο ξανθοῦ ἐφύβου, με σκούρα γαλανὰ μάτια, και με σγουρὰ ξανθὰ μαλλιά. Ἐνας ἀληθινὸς καλλιτέχνης ὠρισμένως τοῦ ὁποῖου τὸ ταλέντο ἐφαίνονταν ἀκόμη και ἀπὸ τὸν τρόπο ποῦ κρατοῦσε τὸ ὄργανο. Πτωχικὰ ἀλλὰ καθαρὰ ιτυμένους κάθονταν με δειλία, περιμένοντας τὸ σημεῖο τοῦ ἀρχημουσικοῦ, χωρὶς νὰ μιλά με τοὺς συντρόφους του, χωρὶς νὰ κυτάξῃ τὴ σάλα, σὰν ἀπορροφημένος ἀπὸ μία κρυφὴ σκέψι με κάτι τι εἰς τὸ ὄλον του ὑπερήφανο και ἀγνό.

Τοῦ ἔκανε ἐντύπωση ἐξαιρετικὴ αὐτὴ ή φρέσκεια και χαριτωμένη ἐμφάνισις, τόσο περισσότερο δὲ ἔταν παρτηροῦσε τὸν νέο μουσικὸ κατὰ τὴν στιγμή ποῦ ή Σιλβαντρί ἐβγαίνει στὴ σκηνή. Το βλέμμα του ἐκαρφώετο με ἀπειρο θαυμασμό στὴν ὠραία αὐτὴ γυναῖκα και στο πρόσωπο του ἐξωγραφίζετο μία μεγάλη τρυφερότης.

Ἦταν βέβαιοι, αὐτὸ τὸ παιδί με τὰ παρθένα χρώματα ἀγαποῦσε τὴ Σιλβαντρί με ἕνα πάθος χωρὶς ἐλπίδα.

Δύο ἡμέρες ὕστερα συναντήσας στο δρόμο τὸ διευθυντὴ της ὀρχήστρας τὸν ἐρωτησε για τὸ νέο μουσικὸ.

—'Ο Ἀμεδέ, ἀπήντησεν ὁ διδάσκαλος με ἐνθουσιασμό ἕνα χαριτωμένο παιδί. Ὁ καλλίτερός μου μαθητής. Κρατήσετε στὴ μνήμη σας καλὰ τὸ ὄνομα του Ἀμεδέ Μαρέν. Θὰ εἶναι ἀργότερα τὸ ὄνομα ἐνός ἀληθινοῦ και μεγάλου καλλιτέχνου...και τίμιο παιδί και πρότυπο υἱοῦ!.. Ἡ μητέρα του ἔχει ἕνα μικρὸ μαγαζάκι ποῦ πωλεῖ φρούτα ψημένα στο δρόμο τοῦ Σηκουάνα ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶναι ἡλικιωμένη και δὲν μπορεῖ νὰ ξυπνᾷ νωρίς, αὐτὸ ἀνοίγει τὸ μαγαζὶ ἀπὸ της ἕξ τὸ πρωὶ και ἀνάβει τὸ φουρνέλο για της πατάτες τοῦ φούρνου τὸν χειμῶνα. ἐννοεῖται αὐτὸ δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ μελετᾷ νύχτες ὀλόκληρες και νὰ καταλαβαίνῃ τὴ μουσικὴ ὄσφ τὴν καταλαβαίνω κ' ἐγώ.

—'Λοιπὸν δὲν εἶχα γελασθεῖ σκέφθηκε ὁ Μογέ, αὐτὸ τὸ ὠραῖο παληόπαιδο εἶναι ἀπὸ τῶρα κάτι τί. Και πῶς φαίνεται νὰ ἀγαπᾷ τὴν Σιλβαντρί! Τὶ κουτὴ ποῦ εἶναι ή νεότης... Τῶρα παρακολουθοῦσε τακτικὰ τὸ νέο κάθε βράδυ ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ θεωρείου του και τὸν ἔβλεπε κάθε φορά εἰς τὴν ἐμφάνισι της ἡθοποιοῦ, νὰ γίνετα κατακόκκινος ἀπὸ συγκίνησι. Αὐτὸς ὁ δυστυχῆς—σκέπτονταν μόνος του—νομίζει ὅτι μία ἡθοποιὸς εἶναι αἰθρωπος, και δὲν φαντάζεται ὅτι αὐτὰ τὰ ὄντα μποροῦν νὰ σταυρώσουν τὸ Χριστὸ για νὰ κλέψουν ἕνα ρόλο ἀπὸ μία συνάδελφο...

Διὰ μίας τοῦ ἦλθε μία περίεργη ἐμπνευσις. Ἡ γυναῖκες τῶν θεάτρων δὲν ἦσαν ὄλες στὴ διάθεσί του...ή Σιλβαντρί πρώτη; Ἐ λοιπὸν! θὰ διεσκέδαζε με τὸ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ὄνειρο τοῦ νέου μουσικοῦ. Θὰ ἔρχε τὸν Ἀμεδέ στὴν ἀγκαλιὰ αὐτῆς της γυναῖκας, ποῦ ὁ νέος δὲν μποροῦσε νὰ βλέπῃ παρὰ ἀπὸ μακρυνὰ. Κ' ἐπειτα ἔβλεπε κανεὶς τί θὰ ἐγίνετο με τὸν ντροπαλὸ και καλὸ νέο και μ' αὐτὴ τὴ γυναῖκα ποῦ εἶχε σκληρότερη καρδιὰ ἀπὸ ἕνα μαῦρο. Και τοῦ ἦταν πολὺ εὐκολο, δὲν θὰ της ἔδινε τὸ ρόλο τοῦ ἔργου του παρὰ με αὐτὸ τὸν ὄρο...θὰ ἦταν πολὺ ἀστείο...Ὁ γυιὸς της γυναῖκας εἰς τὴν ὁποία ή Σιλβαντρί πῆγαινε νὰ φάῃ φουρμιστές πατάτες, θὰ εἶχε για λίγο καιρὸ τὴν ὠραιότερα ἑταῖρα τῶν Παρισίων. Και ὁ Μογέ μειδιοῦσε με αὐτὴ τὴν ἰδέα.

Γι' αὐτὸ τὸ βράδυ ποῦ εἶχε πάει στο καμαρίνι της Σιλβαντρί ή κωμωδὸς ἄφισε νὰ πῆσῃ τὸ περίφημο βλέμμα της τρίτης πράξεως στο μικρὸ μουσικὸ της ὀρχήστρας, ὁ ὁποῖος φοβισμένος ἀπὸ τὴν ἀνέλπιστη εὐτυχία, ἔκλεισε τὰ μάτια και νόμισε πῶς θὰ πεθάνῃ.

Τὴν πρώτη ἡμέρα ποῦ ὁ συγγραφεὺς εἶδε τὸ μικρὸ μουσικὸ στο καμαρίνι της Σιλβαντρί ἔκανε ἕνα κίνημα ἱκανοποιημένης εὐχαριστήσεως. Τὶ θὰ πῆ νὰ εἶναι κανεὶς συγγραφεὺς ποῦ ἔχει θριαμβεύσῃ. Μόνο αὐτὸς μποροῦσε νὰ κάνῃ τέτοια εὐτυχία στο φτωχὸ αὐτὸ νέο...

—'Εἶναι ἀλήθεια τί περίεργη ἰδέα σὰς ἦλθε, τοῦ εἶπε ή Σιλβαντρί, πέρνοντάς τον κατὰ μέρος. Ἀλλὰ μὴν νομίζετε ὅτι αὐτὸ μοῦ εἶναι δυσάρεστο...Κι' ἐμένα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή μ' ἄρεσε αὐτὸ τὸ παιδί: και ἦλθε στὴν ὠρα. Ἀπὸ καιρὸ ὁ πρίγκηψ Λιμπανῶφ με εἶχε σκοτίσει...ἤθελα λίγες ἐβδομάδες παύσεων...Ἐπειτα αὐτὸς ὁ μικρὸς εἶναι περίεργος...ἔχει κάτι στιγμιαῖες ὑπερηφάνειες. ζήλιες, θυμοὺς ἐναντίον μου, ποῦ μ' ἄρέσουν ἀλήθεια! ἀλλὰ δὲν ἔχω παρὰ νὰ τὸν κυτάξω λιγάκι, ὅπως ξέρω ἐγὼ και πέφτει στα πόδια μου κλαίοντας...

—Με αὐτὸ τὸ νέο και με της πατάτες ποῦ τρώω κάθε μέρα στο δρόμο τοῦ Σηκουάνα μοῦ φαίνεται πῶς γύρισα στον πρώτο μου καιρὸ...

Ἐπειτα ἀπὸ λίγο, ἀνέβασαν στο Ὠδεῖον τὸ ἔργου τοῦ Μογέ, ἀλλὰ δὲν εἶχε ἐπιτυχία: ἀπὸ τότε χροιολογεῖται ή δύσις τοῦ θριάμβου τοῦ Καίσαρος Μογέ. Ἡ Σιλβαντρί σ' ἕνα ρόλο ποῦ δὲν της πῆγαινε καθόλου ἦταν μετρία. Ἐπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ ὁ δραματικὸς συγγραφεὺς ἐπῆγε νὰ ξεκουρασθῇ στὴ Νίκαια και κάθησε ὡς τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος.

Ὅταν ἐπέστρεψε στο Παρίσι ἕνα ἀπὸ τὰ πρώτα πρόσωπα ποῦ συνήντησε ἦταν ὁ γέρος μουσικὸς Τίρμαν Και τὸν ρώτησε για τὸ μικρὸ φλαουτιστῆ.

—'Ο Ἀμεδέ! εἶπε ὁ μαέστρος και τὸ πρόσωπο του πῆρε μία λυπηρὰ ἐκφρασι. Εἶνε πολὺ λιπηρὴ ή ἱστορία του. Φαντασθῆτε ὅτι πρὸ ὀλίγων μηνῶν τὴν ἐποχὴ ποῦ ἔπαιξαν τὸ καινούργιο σας ἔργου. ἔγεινε τρελλὸς ἀπὸ ἔρωτα γι' αὐτὴν τὴ Σιλβαντρί...και τὸ δυστύχημα ἦταν ὅτι και αὐτὴ τὸν εἶχε παρατηρήσει και της εἶχε ἔλθει ἕνα καπρίτσιο γι' αὐτόν. Στὴν ἀρχὴ ἄφισε κάποιον Λιμπανῶφ για χάρι του, ἐπειτα ὅταν εἶδε ὅτι δὲν τὴν ἐσύμφερε, ξαναπῆρε τὸν Ρῶσσο της πρίγκηπα και ὁ δυστυχῆς Ἀμεδέ ἐγκατελείφθη Ἐτσι ξαναπῆγε στὴ μητέρα του στὴ γρηὰ πωλήτρια της οδοῦ τοῦ Σηκουάνα δια τὴν ὁποῖαν ἀπὸ ἐντροπή δὲν εἶχε ποτὲ ἀναφέρει τίποτε στὴ Σιλβαντρί. Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ξεχάσῃ...εἶναι ἄρρωστος και ἄφισε ἐντελῶς τὴ μουσικὴ του. Προχθὲς ὅταν πῆγα νὰ τὸν ἰδῶ στὴν τρώγλη του τὸν ἦρα πλαγιασμένον με τὰ μάτια κόκκινα ἀπὸ πυρετό...Ἄν δὲν συλλογίζονταν τὴ μητέρα του μοῦ εἶπε θὰ εἶχε σκοτωθῇ...αὐτὸ εἶνε τρομερό...Αὐτὸ τὸ παιδί δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ποτὲ ἄλλη ἐρωμένη παρὰ μία συζυγι τοῦ Μπαχ ή μία σονάτα τοῦ Μόζαρ...

Ὁ Μογέ τότε αἰσθάνθηκε κάτι σὰν τύψι νὰ τὸν καταλαμβάνῃ...ἀλλὰ ὡς ἐγώστης ποῦ ἦταν σκέφθηκε ἀμέσως μπᾶ! κανεὶς δὲν πεθαίνει για τέτοια πράγματα. θὰ τὴν ξεχάσει...

Δὲν τὸν ξανασκέφθηκε πειὰ. Ἀλλὰ τὸν ἐρχόμενο χειμῶνα σ' ἕνα χορὸ εἶδε πάλι τὴ Σιλβαντρί ποῖο ὠραία ἀπὸ ἄλλοτε.

—'Ε! λοιπὸν τί κάνετε, ἀγαπητὴ μου διδάσκαλε, τοῦ φώναξε. θυμᾶσθε ἀκόμη τὴν ἀποτυχίαν μας;

Ὁ Μογέ θέλησε ν' ἀλλάξῃ ὁμιλία—και ή ἔρωτες;—τὴν ρώτησε.

—Ὁ! τελείωσαν ή τρέλλες μου, ἀπήντησε γελώντας, ξαναγύρισα στα παληὰ...νὰ και τὸ κολλιὲ ποῦ μοῦ χάρισε προχθὲς ὁ Λιμπανῶφ.

Ὁύτε Εὐγένιος πια οὔτε Ἀμεδέ ποῦ ἦταν και ὁ τελευταῖος τοῦ εἶδους αὐτοῦ!.. Ἀ! ἀλήθεια Μογέ. θυμᾶσθε τὸ μαγαζάκι της οδοῦ τοῦ Σηκουάνα ποῦ περιούσα κι' ἔτρωγα φουρμιστές πατάτες; Λοιπὸν προχθὲς ξαναπέρασα ἀπὸ ἐκεῖ μ' ἀμάξι. Τὸ μαγαζάκι ἦταν κλειστό και ἀπέξω εἶχε ἕνα πένθιμο χαρτὶ και ἀπὸ μακρυνὰ εἶδα νὰ περνᾷ μιὰ πτωχικὴ κηδεῖα με μία γρηὰ ντυμένη στα ὀλόμαυρα νὰ ἀκολουθῇ.

Ἀ! δὲν θὰ ξαναπάω πειὰ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ φάω της φουρμιστές πατάτες γιατί εἶμαι τρομερὰ προληπτικὴ...Κρίμα ὅμως γιατί ἦταν θαυμάσιες!...

Μετάφρασις Ρ.

François Coppé

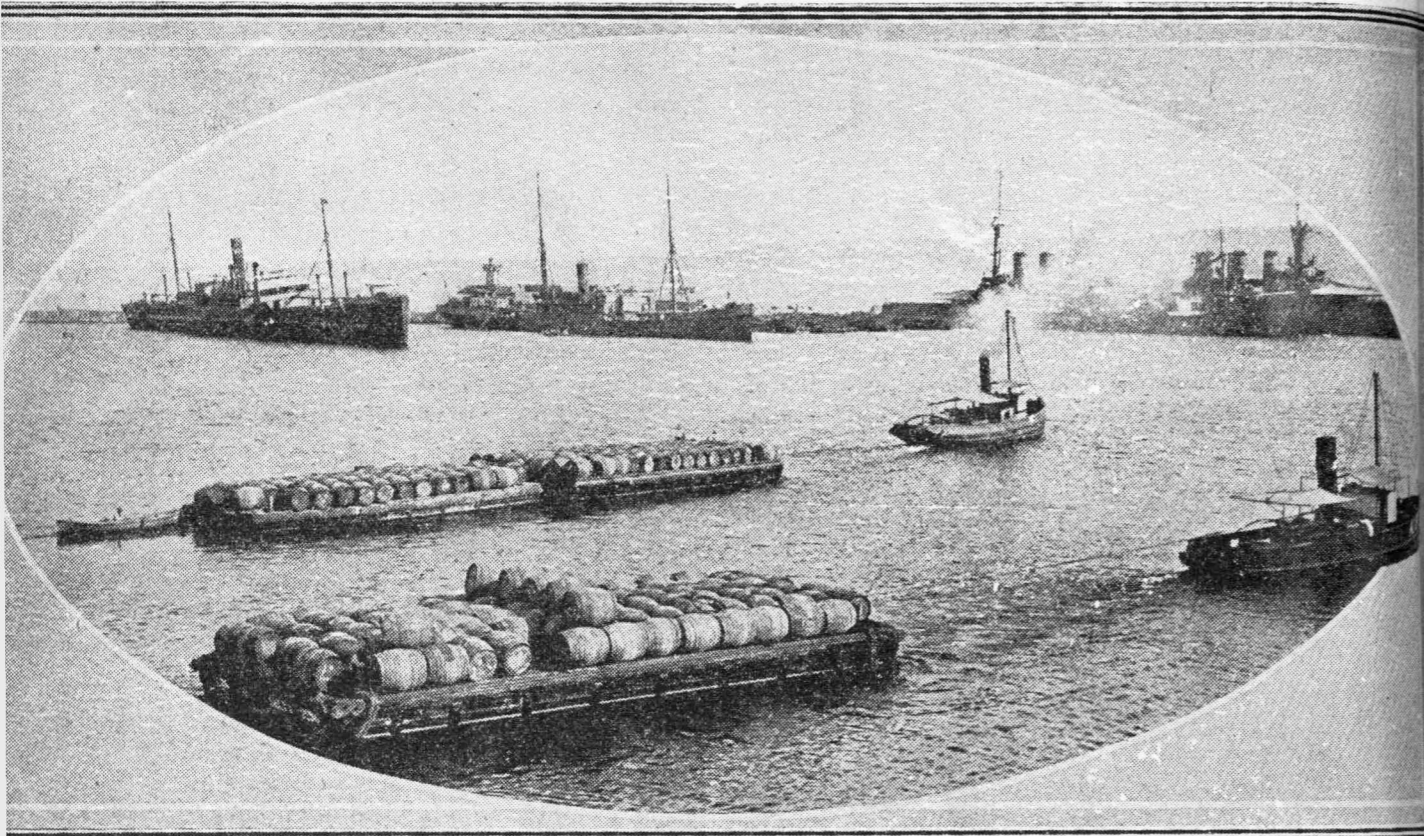
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ

Ο ΑΝΔΡΑΣ ΜΟΥ

Β'.

Ἡ καλὲς του ἀποφάσεις ξεχνιοῦνται, εὐθὺς ποῦ γυρίσωμεν ἀπὸ τὸ ταξεῖδι. Δὲν περνοῦν ὀκτῶ ἡμέρες και νέες ἐπιχειρήσεις ἀρχίζουν, χωρὶς βέβαια τὴν ἐλπίδα νὰ τελειώσουν καλλίτερα ἀπὸ της παλνές. Ἀλλ' ἀδιάφορον! Ἡ γυναῖκα δι' αὐτόν εἶναι ὅ,τι για τοὺς ἄλλους μία οἰαδήποτε ἐργασία, ἕνα σπόρο, μία συστηματικὴ ἐνασχόλησις. Εἶναι φαίνεται ὁ κατ' ἐξοχὴν ἄνθρωπος τοῦ ἔρωτος. Εὐθὺς ποῦ ἀσχοληθῇ με μίαν γυναῖκα, ὅσον και ἂν εἶναι τιμία, ἀρχίζει νὰ συγκινῆται. Τύπος φρικτός, τὸν ὁποῖον ὅμως ἀγαπῶ, γιατί μεθ' ὄλα αὐτὰ, ἔχει κατὰ βάθος ἀρχὰς ἀντιθέτους πρὸς τὸ εἶδος του. Και ἐνῶ οἱ πολλοὶ τὸν νομίζουν ἀνήθικον, σκεπτικιστὴν, δι' ἐμὲ εἶναι ἀπλοῦς, γεμάτος σεβασμὸν και ἐμπιστοσύνην. Ἐξαφνα ἐνῶ γενικῶς ἡ γυναῖκες κοκκινίζουν ὅταν μιλοῦν μαζί του, τόσο ἀλατισμένα λόγια βγαίνουν ἀπὸ τὸ στόμα του, μαζί μου ὅ,τι λέει ἠμποροῦσε νὰ τὸ ἀκοῦῃ και κοριτσάκι δέκα πέντε ἐτῶν.

Μαζὴ μου ὁ σκεπτικισμὸς του πετᾷ μακρυνὰ και ἡ καρδιὰ του ἡ ὄλη εὐαισθησία και γενναιοῦτης με συγκινεῖ. Πρὸ πέντε ἕξ χρόνων κυριεύεται συχνὰ ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ γήρατος, ὁπότε με τὸν καθρέπτη στο χέρι με παρακαλεῖ νὰ τὸν παρηγορήσω, γιατί ἀνεκάλυψε μιὰ ρυτίδα περισσότερο γύρω στα μάτια του, ἢ μιὰ καινούρια ἀσπρη τρίχα στα μαλλιά του. Και ἐγὼ τὸν παρηγορῶ.

Ὁ συμμαχικὸς στόλος εἰς τὸν λιμένα τῆς Θεσσαλονίκης.

Don Juan, λοιπὸν σωστός, ἔξω ἀπὸ τὸ σπῆτι του. Ἐδῶ ὅμως ἄνθρωπος καλός, ἀφωσιωμένος, ποῦ λατρεύει τὴν γυναῖκα καὶ τὴν κόρη του. Ἐξω ἐπιχειρηματίας τῆς ἀγάπης, ποῦ παρακολουθεῖ ἓνα σχέδιον γοητείας καὶ κατακτῆσεως καὶ ποῦ τρέχει εἰς τὰς ποικίλας ἀσχολίας καὶ φροντίδας καὶ ἀνυσυχίας ποῦ τοῦ ἐπιβάλλουν αἱ ἐρωτικαὶ αὐταὶ ἐπιχειρήσεις. Ὅταν γυρίῃ στὸ σπῆτι του τὰ ἐμμορφα μάτια τῆς κόρης του καὶ τὸ ὑπομονητικὸ μειδιάμα μου εἶναι γι' αὐτὸν ὅταν ἓνα λιμάνι γαλήνης, ἕστερα ἀπὸ τὴν κουραστικὴν τρικυμίαν τοῦ γλεντιοῦ.

Καὶ ὅμως ἂν καὶ πέρασαν τόσα χρόνια δὲν μπορῶ νὰ τὸ πάρω ἀπόφασιν. Ἡμουν γεννημένη γιὰ νὰ ἀγαπῶ τρελλά, γιὰ νὰ μοιράζωμαι τὴν ζωὴν μὲ τὸν ἄνδρα μου, τόσο τὰ βάρη καὶ τὰς σκέψεις καὶ τῆς φροντίδες τῆς, ὅσο καὶ τῆς χαρῆς τῆς. Καὶ ἡ ζωὴ μου περνᾷ, βλέποντάς τον νᾶοχεταί

μελαγχολικὸς ἢ χαρούμενος γι' ἄλλες καὶ νὰ φεύγῃ βιαστικὸς, γιὰτὶ τὸν περιμένει ἡ δουλειά...

Γιὰ ἄνδρες ὅταν τὸν δικό μου, ποῦ εἶναι μαζὴ ὁ κατὰ διαλείμματα σύζυγος ἄλλων γυναικῶν, ἡ φύσις φαμπρικᾶρει, νομίζω γυναικῆς εἰδικοῦ τύπου, ἀπὸ πάντων εἰς τὴν ὁποίαν ἀφθονεῖ ἡ ὑπομονή, ἡ πίστις καὶ ἡ ἐγκαρτέρησις. Χωρὶς αὐτὸ ἡ σκηνὴ μὲ ἀποτέλεσμα τὸ διαζύγιον θὰ ἦταν διπλάσιες καὶ περισσότερο....

Πῶς ἄρχισεν ἡ ἀγάπη μας. ὦ! τόσον ἀπλᾶ καὶ ἀπονεύρευτα. Μὲ εἶδε καὶ τὸν εἶδα καὶ ἐνῶ ὠμιλοῦσαμεν γιὰ τὰ ἄστρα, γιὰ τὸν ὠραῖο οὐρανὸν, γιὰ τὸ γαλανὸ καὶ ἥσυχο κύμα, ἡ καρδιές μας τραγουδοῦσαν τὸ γλυκὸ τραγοῦδι τῆς ἀγάπης. Ἐκεῖνος ἐσταμάτησε στὸ δρόμο του, χωρὶς μοῦ φαίνεται, νὰ πιστεύσῃ ὅτι θὰ ἐσυνέχιζα τῆς ἐρωτικῆς του ὡς τὴ στιγμὴν ἐκείνην ἐπιχειρήσεις. Γι' αὐτὸν τὸν ἀσυνείθιστο εἰς γυ-

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

ναϊκες τοῦ εἶδους μου ἐφάνταζα ὡς κάτι ἄγνωστο καὶ πρωτότυπο. Μὲ ὅλα τὰ εἰκοσιμὸν χρόνια εἰς ἡλικίαν ποῦ ἄλλες κάνουν ἀκόμη τὸ μωρό, ἐγνώριζα τὴν ζωὴ βαθεῖα, γιατί εἶχα μὴ στήν πάλιν καὶ εἶχα ἀγωνισθῆ μέσα εἰς τρικυμίες καὶ εἰς ἀγῶνες ὑπάρξεως.

Τὸ μέλλον δὲν μοῦ ἐφάνηκε εἰς τὴν πρώτη σκέψι τοῦ γάμου μας οὔτε φωτεινὸ, οὔτε ἄνετο, οὔτε ἀσφαλισμένο. Μοῦ φάνηκε ὅμως ὠραῖο, γιατί ἦταν νέος καὶ ὠραῖος καὶ καλός. Καὶ ἡ νεότης, ἡ ὡμορφιά καὶ ἡ καλωσύνη εἶναι τὰ πρώτα στοιχεῖα, τὸ ψωμὶ καὶ τὸ νερὸ τῆς εὐτυχίας. Καὶ μὲ ψωμὶ καὶ νερὸ ἐξασφαλισμένο ἀπεφάσισα τὸν γάμο αὐτόν, γιατί εἶχα τὴν βεβαιότητα ὅτι ἤμπορούσα καὶ ἐγὼ νὰ προσφέρω τὸ ἄρτυμα καὶ τὸ ἀλάτι μὲ τὰ ἐφόδια καὶ τὰ κεφάλαιά μου, ποῦ καμμιὰ δυστυχία καὶ καμμιὰ καταστροφὴ δὲν θὰ μπορούσε νὰ μοῦ τὰ ἀφαιρέσῃ.

Καὶ τὸ λέω ἀνεπιφύλακτα εἰς κάθε νέα, εἰς κάθε κορίτσι ποῦ ἀντικρούσῃ τὴν ζωὴ καὶ ποῦ ἐτοιμάζεται νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸ μεγάλο ταξεῖδι γιὰ τοὺς μυστικούς καὶ ἄγνωστους κόσμους τοῦ γάμου. Δὲν φθάνουν τὰ πλούτη καὶ ἡ προίκα καὶ τὰ ὠραῖα αἰσθήματα γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν εὐτυχία τῆς γυναίκας εἰς τὸν ἄγνωστο κόσμον ποῦ τὴν περιμένει. Χρειάζονται ἐφόδια καὶ κεφάλαια δυνατοῦ χαρακτήρος καὶ μυαλοῦ δυνατοῦ καὶ τελειωτικὰ καλλιεργημένου. Καὶ μαζὴ μὲ αὐτὸ κάτι ἀκόμη, μία εἰδικότης εἰς οἰανδήποτε ἐργασίαν, ἀναλόγως φυσικὰ τῆς κοινωνικῆς τάξεως καὶ τῆς περιωπῆς τῆς κόρης. Μὲ τὰ κεφάλαια αὐτὰ δὲν ἐξασφαλίζεται ἀπολύτως ἡ εὐτυχία, σώζεται ὅμως ἡ ἀξιοπρέπεια, σώζεται ὁ ἀνθρωπισμὸς τῆς γυναίκας καὶ ἡ ἐπάρκεια εἰς κάθε δύσκολον στιγμήν.

Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ εἶναι τίποτε χωρὶς τὴν δύναμιν τῆς ἀγάπης. Μόνον ἡ γυναῖκα ποῦ ἀγαπᾷ, ἀνεβαίνει τόσο ψηλότερα ἀπὸ τὰ ταπεινὰ ἐπίπεδα τῶν ἄλλων, ὥστε μὲ τὴν δύναμιν τῆς νὰ ἐξαγνίσῃ καὶ τὸν πειδὸ ἀμαρτωλοῦ ἀνδρα.

Ἡ ἀγάπη ὄχι ἡ ἐγωϊστικὴ, ὄχι ἡ ἰδιοτελής, ὄχι ἡ συμφεροντολογικὴ. Ἡ ἀγάπη ποῦ σὲ κάνει νὰ ξεχνᾷς τὸν ἑαυτὸ σου, τοὺς πόθους σου, τῆς ἐλπίδες σου. Μὲ τὰ ἐφόδια μιᾶς τέτοιας ἀγάπης ἡ γυναῖκα γίνεται χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ ὁ κύριος καὶ ὁ ρυθμιστὴς τῆς ζωῆς ὄλων τῶν ἰδικῶν τῆς, πρώτα δὲ ἀπὸ ὅλους τοῦ συζύγου,

ὅταν μάλιστα τὸν ἀπορροφῶν αἱ ἐρωτικὲ ἐπιχειρήσεις. Ἡ ἐμπιστοσύνη του, ἐφόσον εἶναι ἐξυπνος, τῆς εἶναι ἐξασφαλισμένη. Διότι αἰσθάνεται καὶ ὁ ἴδιος τὴν ἀδυναμίαν του νὰ φροντίσῃ διὰ πράγματα καὶ ὑποθέσεις ποῦ δὲν ἔχουν σχέσιν μὲ τὸν κύριον σκοπὸν τῆς ζωῆς του, τὸν ἔρωτα.

Ἐφόσον εἶναι ὅμως ἐξυπνος. Γιατὶ προκειμένου περὶ ἡλιθίου καὶ μωροῦ, προκειμένου περὶ εἶδους βλακῶν, ποῦ νομίζουν ὅτι ἀρκεῖ τὸ γένος των διὰ νὰ τοὺς ἐξασφαλίσῃ τὴν κυριότητα εἰς ὅλα, τότε δὲν ἤμπορεῖ νὰ γίνῃ τίποτε. Εὐτυχῶς ὁ ἄνδρας μου εἶναι ἐξυπνος. Καὶ ἡ ἐξυπνάδα του εἶναι αἰτία νὰ τοῦ συγχωρεῦνται καὶ αἱ χειρότεροι ἀμαρτίαι του. Ἐχει μάλιστα στιγμὲς ποῦ ἡ ἐξυπνάδα του θὰ μὲ ἔκαμε νὰ τὸν ἐρωτευθῶ ἄλλη μιὰ φορά, ἂν ἦτο δηλαδὴ τοῦτο δυνατόν.

Ἐξάφνα ἔχει ἓνα ἰδιαίτερον τρόπον νὰ λέγῃ, χωρὶς νὰ τὸ λέγῃ, ὅτι ἐξεφορτώθηκε μιὰν φίλιν, ποῦ εἶχεν ἀρχίσει νὰ τὸν κουράσῃ. Καὶ νὰ τὴν χαρακτηρίσῃ χωρὶς φυσικὰ νὰ τὴν ὀνομάσῃ ποτέ. "ὦ! ὅσο γι' αὐτὸ εἶναι τζέντελμαν σωστός. Μόνον ποῦ τυχαίνει πάντα ἡ φίλις του νὰ ἀφισᾶρονται τόσο ἀνεπιφύλακτα, νὰ κηρύττουν τόσο τὴν κατάκτησίν των, ὥστε νὰ μὴν εἶναι ἀνάγκη νὰ τῆς ὀνομάσῃ γιὰ νὰ τῆς μάθῃ ὅλος ὁ κόσμος καὶ τελευταῖα ἐγὼ.

Μεταξὺ μας ὑπάρχει πάντοτε κάποια φράσις, κάποια χειρονομία, κάποια συστολή τοῦ προσώπου ποῦ χαρακτηρίζει τὴν διακοπὴν μιᾶς ἐπιχειρήσεως ποῦ ἐπάληψε πολὺ. Γιατὶ εἶναι ἀλήθεια ἄνθρωπος ἀρκετὰ τῶν συνηθειῶν. Δὲν εἶναι τόσο ἀστεῖο ὅσο φαίνεται. Καὶ μόνον μία νέα ἐπίθεσις—ἐπειδὴ τώρα ὑπάρχουν καὶ γυναῖκες ποῦ ἐπιτίθενται—ὅταν εἶναι ἐπιμονή, τὸν ξεκολλᾷ ὀριστικῶς ἀπὸ τὰς παλαιὰς του συνηθείας.

Σύζυγος φιλόσοφος.

(Κατὰ παράφρασιν)

ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΜΒΡΥΩΝ

Ὁ τίτλος τῆς παρούσης μελέτης εἰς πολλὰς ἐξ ὑμῶν θὰ φανῇ περίεργος, τοσοῦτω μᾶλλον καθ' ὅσον πρόκειται περὶ ὑγιεινῆς τοῦ πνεύματος τῶν τέκνων μας, εἰς περίοδον καθ' ἣν ἐκ συνηθείας ἡ ἐκ παραδόσεως πιστεύομεν ὅτι ἡ προσοχὴ καὶ οἱ ὅροι τῆς διαίτης κατὰ ταύτην ἀφορῶσιν ἡμᾶς μᾶλλον ἢ αὐτὰ, παραγνωρίζου-

σαι ὅτι αἱ βάσεις τῆς τε σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ἀναπτύξεως τῶν τέκνων μας τίθενται κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐνδομητρίου αὐτῶν ζωῆς, ἐξαρτῶνται δὲ τελείως ἐκ τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ἡμῶν καταστάσεως.

Πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς σωματικῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐμβρύων ἐλάχιστα λέγομεν, γνωστοῦ ὄντος ὅτι δι' αὐτὴν ἀπαιτοῦνται κατὰλληλος θρεπτικὴ διαίτα, καθαρὸς ἀήρ, καθαριότης, ὅροι ἀπαραίτητοι εἰς τὴν κανονικὴν ταῦ ὀργανισμοῦ λειτουργίαν καὶ δὴ τοῦ ἀγγειακοῦ αὐτοῦ συστήματος, δι' οὗ συντελεῖται ἡ διατροφή τοῦ ἐμβρύου. Δυνατὸν δ' εἶπειν ὅτι πάντα ταῦτα μηχανικῶς ἐκτελοῦμεν, ἀνευ ἐπιβολῆς τινος ἀλλ' ἐκ φυσικῆς ἀνάγκης, δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ εἰπώμεν τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ δευτέρου ὅρου ὅστις ἀποβλέπει τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τῶν τέκνων μας, ἥτις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἰδίας ἡμῶν πνευματικῆς ἐνεργείας καὶ τῆς ψυχικῆς καταστάσεως ὅποτε χρειάζονται ἀληθεῖς θυσίαι, ἵνα διατηρῶμεν αὐτὰ εἰς τὸν βαθμὸν ἐκείνον ὅστις θὰ ἦτο ἀβλαβὴς εἰς ταῦτα.

Ἀληθεῖς θυσίαι εἶπον καὶ δὲν εἶναι ὑπερβολικὴ ἡ ἐκφρασις, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει ὅτι ὁ ὀργανισμὸς τῆς γυναίκας κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐνδομητρίου ζωῆς τοῦ τέκνου τῆς, καθίσταται μᾶλλον εὐερέθιστος ἢ ἐν ἀπλή καταστάσει διατελούσης, ὅποτε χρειάζεται πλεיותרὰ θέλησις, λογικὴ αὐθυποβολὴ πρὸς συγκράτησιν παντὸς ἐξωτερικοῦ ἐρεθισμοῦ ἐπὶ τῇ γνώσει ὅτι πᾶς τοιοῦτος μεταδίδεται ὀκουσίως εἰς τὸ τέκνον τῆς, φυσικῶς δὲ ἡ ἐπίδρασις εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐντασιν τῆς παραχθείσης ἐντυπώσεως καὶ οὐχὶ σπανίως καταστρεπτικὴ εἰς τὴν μικρὰν ζωὴν τὴν ἀναπτυσσομένην ἐν ἑαυτῇ. Μὴ δὲν εἶδομεν γυναῖκας αἱ ὁποῖαι ἀποβάλλουν ἀπὸ τὸ αἶσθημα αἰφνιδίου φόβου; ἢ καὶ ἐμβρυα θνήσκοντα ὅταν ἡ μητέρα αἰσθανθῇ λύπην μεγάλην ἢ χαράν; Τί ἄλλο δὲ δηλοῦσι ταῦτα, ἢ τὴν στενὴν σχέσιν τοῦ νευρικοῦ συστήματος τῆς μητρὸς πρὸς τὸ νευρικὸν σύστημα τοῦ τέκνου αὐτῆς. Καὶ ἐφ' ὅσον παραδεχόμεθα τὴν ἐπίδρασιν ἐπ' αὐτοῦ ὅποταν βλέπομεν τὰ κατασπρεπτικὰ αὐτῆς ἀποτελέσματα, διατὶ νὰ μὴ παραδεχθῶμεν καὶ τὰς μικροτέρας ἐντάσεως ἐπιδράσεις ὡς ἐπιβλαβεῖς εἰς τὸν μικρὸν ἐν ἡμῖν ὀργανισμὸν καὶ δὴ εἰς τὸ νευρι-

κὸν αὐτοῦ σύστημα τὸ ὑφιστάμενον πᾶν ἰσχυρὸν ἡμῶν συναίσθημα. Διατὶ νὰ μὴ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔχει τὴν δύναμιν νὰ φονεύῃ ἐνίοτε τὸν μικρὸν αὐτὸν ἄνθρωπον καὶ τὸ ὅποιον ἡμεῖς μόνον ἰσχυρῶς ἠσθάνθημεν, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ μικροτέρας ἐντάσεως ἀποτελεσμα πλὴν κατασπρεπτικόν, ἥτοι ἀλλοίωσιν τινα ἐνδηλουμένην μετὰ τὴν γέννησιν ὑπὸ μορφὴν νόσου τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Μὴ πλειστάκις σφοδρὰς ἐπιδράσεις αἰσθημάτων δὲν εἶδομεν ἐπιφερούσας καθαρῶς βλάβας ἐπὶ ὑγείων ὀργανισμῶν, τελείως διαπεπλασμένων καὶ ἐν ὠρίμῳ ἡλικίᾳ; Πλῆιστα ὅσα παραδείγματα ἐπιληπτικῶν ἢ ὑστερικῶν παροξυσμῶν, παραλύσεων διαφόρων ἢ καὶ παραφροσύνης, θὰ ἠδυνάμεθα ν' ἀπαριθμήσωμεν ἔχοντα ὡς αἷτια διάφορον αἶσθημα, φόβον, χαράν, λύπην, τρόμον ἢ ὀργήν. Εἰς παρόμοια αἰσθήματα ὑφ' ἡμῶν αἰσθητά, οὐδόλως ἐλαττωματικὰ ὑπάρξεις, τὰς ὁποίας ἡμεῖς ἀφελῶς ἀποδίδομεν εἰς τὴν φύσιν, δικαιολογοῦσαι ἑαυτὰς εἰς δύο μόνον λέξεις «ἐκ γενετῆς». Καὶ ὅμως ἀγαπηταί μου, χωρὶς ν' ἀμφισβητήσω πολλὰς ἀνωμαλίας ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως δημιουργουμένης καὶ τὰς ὁποίας ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη διαμαρτίας περὶ τὴν διάπλασιν καλεῖ, οὐδόλως ἀπορρίπτω καὶ τὴν γνώμην καθ' ἣν πολλὰ τοιαῦτα δυστυχήματα ἔχουσι τὴν ἀρχὴν τῶν εἰς τὴν ἀγνοίαν ὑμῶν.

Ποία λοιπὸν ἡ συμπεριφορὰ ὑμῶν τῶν μητέρων, πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτων ἢ παραπλησιῶν κινδύνων; Τοῦτο ἐναπόκειται τόσον εἰς ὑμᾶς ὅσον καὶ εἰς τοὺς περὶ ὑμᾶς. Περιβάλλον ἡσυχον, εὐθυμον, εὐχάριστον, εἶναι ἐξ ἴσου ἀναγκαῖον ὅσον ὁ καθαρὸς ἀήρ καὶ ἡ θρεπτικὴ διαίτα. Πάντα τὰ νευρικὰ συναίσθηματα, θλίψις, ὀργή, φόβος, τρόμος, μελαγχολία καὶ αὐτὴ ἐτι ἡ μεγάλη χαρὰ βλάπτουσι. Ἀλλ' εἶπον ἥδη δι' ἀποφυγὴν πάντων τούτων τῶν ὀλεθρίων ἐνίοτε αἰσθημάτων, οἱ περὶ ὑμᾶς δεόν νὰ προσπαθῶσι, μεταχειριζόμενοι ὑμᾶς ἀναλόγως τῆς νευρικῆς ὑμῶν εὐπαθείας καὶ τῶν ψυχικῶν διαθέσεων, γνωρίζοντες ὅτι αἷτια τούτων εἶναι ἡ μητρότης.

Οὐχ' ἦττον ὅμως, δύνασθε καὶ ὑμεῖς νὰ συμβάλετε εἰς τοῦτο κατὰ μέγα μέρος συγκαταοῦσαι τὰς βλαβερὰς ψυχικὰς ὑμῶν διαθέσεις ἐν πλήρει ἀπαθείᾳ καὶ ἐν ἐπιγνώσει τοῦ ἐπιδικωμένου ὀφελήματος,

τὸ ὅποιον δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ τὸ πνευματικὸν σφρίγγος τοῦ τέκνου σας. Ὡς μητέρες δὲ ν' ἀναγνωρίζετε τὴν εὐθύνην σας ὡς πρὸς τοῦτο καὶ νὰ μὴ λησμονεῖτε ὅτι ἐὰν δὲν δύνασθε πάντοτε νὰ ἀσφαλίζετε εἰς τὰ τέκνα σας ὑλικά ἀγαθά, ὠρισμένως ὅμως δύνασθε νὰ ἀσφαλίζετε αὐτοῖς πνευματικὸν πλοῦτον, τοῦ ὁποίου οἱ βάσεις τίθενται ὄχι μόνον κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ πολὺ πρὸ ταύτης.

ΕΛΕΝΗ Θ. ΛΑΧΑΝΑ

ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

Τὸ τελευταῖο γράμμα τοῦ Στέφα εἰς τὴν μικρὴν του φίλην τὴν εὗρηκε σχεδὸν ἀδιάφορον. Ὁ θεὸς εἶχε κάμει δουλειά του νὰ τὴν θεραπεύσῃ ἀπὸ τὴν ἀνόητην αὐτὴν φαντασιοληξίαν, ὅπως τὴν ἔλεγεν. Εἴτε γιὰ πραγματικῶς ἐπίστευεν ὅτι ἦτο παιδιὰτικὴ κουταμάρα, ποῦ μπορούσε μὲ τὸν καιρὸ νὰ γίνῃ ἐπικίνδυνη, εἴτε καὶ γιὰ εἶχεν ἰδιαιτέρους λόγους νὰ σβύσῃ ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς μικρῆς τὴν σελίδα αὐτὴν ἐνὸς ἀθώου εἰδυλλίου.

Ὅπως δὴποτε εἶχε κατορθώσει νὰ ἐλύσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Ἄννας μὲ μίαν ἰδιαιτέραν ἀφοσίωσιν, τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησαν χίλιες μικρῆς φροντίδες στοργικῶς ἐνδιαφέροντος. Μέσα εἰς ὀλίγους μῆνας ἡ ζωὴ τῆς ἄλλαξε, αἱ παλαιαὶ στερήσεις εἶχαν λησμονηθῆ καὶ τώρα ἡ Ἄννα δὲν εἶχε πλέον νὰ ὑποφέρῃ καμμίαν ταπείνωσιν καὶ κανένα ἐξευτελισμὸν ἀπὸ τὴν σκληρότητα τῶν εὐπόρων συμμαθητριῶν τῆς. Ντυμένη καλὰ καὶ κομψὰ ἐπηγαينوῦρχετο μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν ποῦ τῆς ἔδιδε καὶ ἡ ἐξωτερικὴ ἰσότης τῆς μὲ τῆς ἄλλες, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπεροχὴ τῆς εἰς εὐφυΐαν καὶ πρόσοδον.

Αἱ μικραὶ παραδόσεις μαθημάτων ἐγκατελείφθησαν. Ὁ θεὸς εὗρισκεν ὅτι τὸ παιδί κατεπονείτο ἄδικα εἰς ἡλικίαν ἀκριβῶς ποῦ μία ἀνάπτυξις πρόωρος ἤμπορούσε νὰ τὴν ἐξαντλήσῃ καὶ καταστρέψῃ τὴν ὑγείαν τῆς. Ἐφρόντισε μάλιστα ὥστε νὰ τρέφεται τονωτικά. Τὸ σύστημα τῆς ὀλοήμερου νηστείας ποῦ ἡ μικρὴ εἶχεν ἐπινοήσει διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸν ἐξευτελισμὸν τῆς ξηροφαγίας εἰς τὸ σχολεῖον ἐγκατελείφθη. Ὁ θεὸς ἐφρόντισε νὰ τῆς στέλλῃ κάθε μεσημέρι ἀπὸ τὸ σπίτι του πρόγευμα τόσον ἐκλεκτόν, ὥστε αἱ φίλαι τῆς ποῦ ἄλλοτε εἶχαν δοκιμάσει νὰ τῆς προσφέρουν κατὰ τὸ ἰδικόν των, ἔβλεπαν μὲ κάποιον φθόνον τὴν μεταβολὴν αὐτὴν τῆς καταστάσεώς τῆς.

Ἡ Ἄννα μέσα εἰς τὴν ἀσυνείθιστην αὐτὴν καλοπέρασιν ἐξέχασεν ἐντελῶς τὰ περασμένα. Τὰ γράμματα τοῦ Στέφα ποῦ ἦταν ἄλλοτε ἡ μόνη τῆς χαρὰ μέσα εἰς τὴν μαύρην ζωὴν τῆς φτώχειας καὶ τῆς γκρύνιας δὲν τῆς ἔλειψαν, ὅσον εἶχεν κατ' ἀρχὰς φοβηθῆ ὁ θεὸς τῆς. Ἡ φύσις, βλέπετε, εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτὴν προτάσσει τὰ δικαιώματά τῆς. Τὸ παιδί, ἂν δὲν εἶναι ἐκφυλο, ἔχει ἀνάγκην ὄχι ἀπὸ αἰσθηματολογίας, ἀλλὰ ἀπὸ καλῆ καὶ ἄφθονη τροφῆ καὶ ἀπὸ κάθε ἀπόλαυσι καὶ χαρὰ τῆς ἡλικίας του.

Ἡ Ἄννα ὑπετάχθη εἰς τὸν νόμον αὐτὸν τόσον εὐκολώτερα, ὅσον αἱ στερήσεις τῶν τριῶν τελευταίων χρόνων εἶχαν ἐξαντλήσει τὸν ὀργανισμόν τῆς, ὁ ὅποιος ἡμέραν μὲ τὴν ἡμέραν ἀνακτοῦσε νέας δυνάμεις.

Ἀπεζημιώνετο μάλιστα γιὰ τῆς ἔκτοτε στερήσεις καὶ ἐζῶσε διπλασίως ἀπολαυστικὰ τὴν νέαν τῆς ζωὴν μὲ τὸ ἀόριστον συναίσθημα ὅτι ἐξαναγεννᾶτο ὑπὸ ἀστερισμὸν πολὺ καλλίτερον. Ἐμεγάλωνε, ἐπάχαινε, ἐκοκκίνιζε, τὰ μάτια τῆς ἔλαμπαν, ἡ γραμμὲς τοῦ σώματός τῆς ἐστρογγύλωναν καὶ ἡμέραν μὲ τὴν ἡμέραν ἀποκτοῦσε κατὰ ἐντελῶς ξεχωριστό, ποῦ ἔθελε καὶ ἐγούτευε καὶ ἔδιδε τὴν ιδέαν μιᾶς ὥρας ἀνθήσεως.

Ὁ θεὸς ἐπαρακολούθησε τὴν ἐξέλιξιν αὐτὴν μὲ μίαν ἰδιαιτέραν χαρὰν. Μέσα εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του ἕνα αἰσθημα κυριαρχοῦσε. Νὰ τὴν αἰσθάνεται μεγάλην, γυναῖκα εἰ δυνατόν, καὶ ὄχι πλέον κοριτσάκι, ὄχι πλέον παιδί εἰς τὸ ὅποιον νὰ ἐμπνέῃ, ὡς πρῖν, μόνον σεβασμὸν καὶ κάποιον ἀόριστον αἰσθημα φόβου.

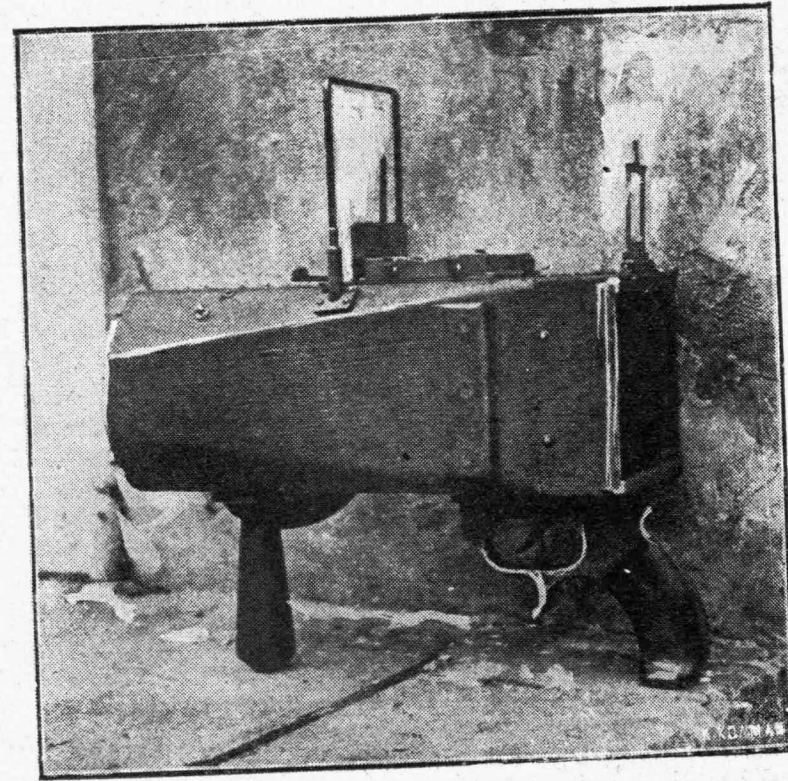
Ἡ πρόωρος ἄλλως ὠρίμανσις τοῦ μυαλοῦ τῆς, κατὰ σεβασμὸν ποῦ τῆς εἶχε δώσει ἡ ζωὴ ἡ γεμάτη δοκιμασίες ὡς τότε, καὶ μία φυσικὴ ἀθρότης γνώρισμα κάποιας ἐμφύτου ἰσορροπίας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἔδιδαν μίαν φυσιογνωμίαν σχεδὸν ὠριμότητος, διὰ τὴν ἡλικίαν τῆς.

— Τί θὰ ἤθελες, Ἄννούλα, νὰ σοῦ χαρίσω γιὰ τὴν ἑορτήν σου, τῆς εἶπεν ἔξαφνα ὁ θεὸς ἕνα βράδυ, ποῦ ἔλα τὰ παιδιὰ μαζί ἠμιλοῦσαν γιὰ δῶρα ποῦ ὄνειροπολοῦσαν τὸ καθένα καὶ ποῦ δὲν εἶχαν ἀποκτήσει ποτέ.

— Κ' ἐγὼ ἐορτάζω μαζί μὲ τὴν Ἄννα εἶπεν ἡ μικρούλα ἀδελφῆ καὶ θέλω κ' ἐγώ...

Ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι ἐκλείσει τὸ στόμα τῆς μικρῆς:

— Δὲν σὲ λένε Ἄννα ἐσένα. Καὶ συγχρόνως ἐπρόβαλε τὰς ἰδικὰς του ἀξιιώσεις. Ἐγὼ ἐορτάζω τὰ γενέθλιά μου μεθαῦριο καὶ πάλι δὲν μιλῶ.

Μηχάνημα μὲ τὸ ὅποιον σκοπεύουν καὶ πυροβολοῦν ἀπὸ τὰ ἀεροπλάνα.
(Ἀποτελεῖται ἀπὸ περισκόπιον καὶ πιστόλιον ἐνωμένα).

— Ἡ Ἄννα ἐσιωποῦσε καὶ μόνον μὲ κάποιον αὐστηρὸ νόημα ἐφάνη ὅταν νὰ ἀπεδοκίμαζε τὸν ἀδελφὸ τῆς. Αὐτὸς ὅμως προσηλωμένος εἰς τὴν ιδέα του ἐξακολούθησε:

— Ἐγὼ θὰ εἶπῶ τοῦ πατέρα νὰ μοῦ ἀγοράσῃ κατὰ βόλους γυαλένιους ποῦ ἔχει ὁ ἐμποράκης τῆς γειτονίας ζωγραφισμένους ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ γυαλί. Καὶ ἐκύτταζε μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ τὸν θεῖον μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐκεῖνος θὰ τοῦ προσέφερε τὸ ἐπιθυμητὸν δῶρον.

Ἡ μητέρα ἐπλησίασεν ἐν τῷ μεταξύ. Μαμά, εἶπεν ὁ ἄλλος ἀδελφός, ὁ Νίκος ζητᾷ δῶρα ἀπὸ τὸν θεῖο.

Ἡ μητέρα ἐγινε κατακόκκινη καὶ νευρικὴ ὅπως ἦταν ἐφιλοδώρησε μὲ μιὰ μπάτσα δυνατὴ τὸ μικρότερον ἀγόρι τῆς. Δὲν φθάνουν ὅσα καλὰ σὰς κάνει ὁ θεὸς, παρὰ τώρα θὰ τοῦ ζητᾷτε καὶ δῶρα.

Ὁ μικρὸς ἄρχισε τὰ κλάμματα καὶ ὤρμησε ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του:

— Εἶσαι ψεύτης. Ἐγὼ δὲν ἐζήτησα τίποτε ἀπὸ τὸν θεῖο. Εἶπα πῶς θὰ ζητήσω ἀπὸ τὸν μπαμπά. Καὶ συγχρόνως μὲ τῆς μικρῆς

μπουνιές του ἐζήτησε νὰ ἐκδικηθῆ τὸν μεγαλύτερο, ὁ ὅποιος μὲ μιὰ ἀπότομη κλωτσιὰ τὸν ἔρριψε κάτω.

Ὁ καυγᾶς τότε ἐγενικεύθη ἡ μητέρα ἔγινεν ἔξω φρενῶν, ἐνῶ ἡ Ἄννα ἐπροσπαθοῦσε νὰ τοὺς ἤσυχάσῃ.

Ὁ θεὸς ποῦ ἐγελοῦσε στὴν ἀρχῆ, ἐφάνη πολὺ στενοχωρημένος ὅταν ἀντελήφθη πῶς χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ἐλύπησε τὴν Ἄνναν. Ὁ μέγας φοβισμένος μήπως ἀπὸ τὴν κλωτσιὰ ἔπαθε τίποτε ὁ ἀδελφός του, ἔτρεξε μὲ ἕνα πῆδημα ἔξω. Ἡ μικρούλα τὸν ἠκολούθησε.

— Καλὰ ἔκανες. Δὲν ἄφησε νὰ πῶ γιὰ κείνη τὴν κούκλα ποῦ ἀνοίγει τὰ μάτια τῆς.

Ἡ κυρὰ Μαριγὼ κατὰ τὴν συνήθειάν τῆς ἐφάνη ὅταν ἀπὸ μηχανῆς θεὸς μὲ ἕνα μεγάλο πιάτο ὠραία ροδάκινα στὰ χέρια. Ὅποιος κλαίει δὲν θὰ φάῃ ροδάκινα, εἶπε. Καὶ μὲ τὸ ἐλεύθερο χέρι τῆς ἐσήκωσε τὸν μικρὸν τραυματία. Θὰ σοῦ δώσω δυὸ ροδάκινα ἐσένα ἂν σωπάσῃς τώρα ἀμέσως.

Ὁ μικρὸς συγκαταῶντας τοὺς λυγμούς του

άρπαξε δυο ροδάκινα και αναστενάζοντας είπε :

— Θά μου αγοράσης εσύ και τους γυαλένιους βόλους ;

— Καλέ ε, τι θές, μπέη μου. Και τον σύρνανό με τὰ ἄστρα ἀκόμη.

Ο μικρός ευχαριστημένος, έξω τώρα από το πεδίο της συμπλοκής εδάγκανε με ιδιαίτερον απόλαυσιν τότε τὸ ἓνα καὶ τότε τὸ ἄλλο ροδάκινο, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἀπ' ἔξω ἄρχισαν νὰ τὸν γλυκοκυττάζουν καὶ νὰ τὸν προσκαλοῦν νὰ παίξουν.

— Θὰ εἶσαι ὁ μανάβης καὶ θὰ ἀγοράζωμεν ἡμεῖς τὰ φρούτα, εἶπεν ὁ μεγαλειότερος. Ο μικρός χωρίς νὰ ὑποπτευθῆ ὅτι με τὴν μέθοδον τοῦ μανάβη τὰ ροδάκινά του θὰ τοῦ ἐτρώγοντο ἀπὸ τὸν μεγάλο, ἐγλύστρησεν ἀπὸ τὰ χέρια τῆς κυρὰ Μαριγῶς καὶ ἔτρεξεν ἔξω ευχαριστημένος καὶ γελαστός γιὰ τὸ νέον του ἐμπορικὸν ἐπάγγελμα.

Ἡ μητέρα ἐν τούτοις ἐξακολούθησε νὰ ἀπελπίζεται καὶ νὰ προσπαθῆ νὰ ἐξιλεώσῃ τὸν προστάτην τῆς οἰκογενείας θεῖον γιὰ τὴν ἐνόχλησιν ποῦ τοῦ εἶχαν προξενήσει ἢ φωνές τῶν παιδιῶν. Γιὰ ἑκατοστή φορά ἐπανέλαθε καὶ πάλι τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς, ὠμίλησε γιὰ τὸν σωτήρα καὶ εὐεργέτη των, ἐκαταράσθηκε τὴν τύχη τῆς καὶ τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα τοῦ ἀνδρός τῆς, ποῦ εἶχαν προκαλέσει τὴν καταστροφὴν των, ἐπλεξεν ἓνα δριμύ κατηγορητήριον διὰ τοὺς συμπολίτες τῆς ποῦ κάθε λίγο καὶ λιγάκι ἐπαναστατοῦσαν τὸ νησί, γιὰ νὰ ὠφελοῦνται αὐτοὶ καὶ νὰ πέρνουν τοὺς τίτλους τῶν καπετανέων, ὠμίλησε γιὰ τὴν κακὴ φύσιν τῶν παιδιῶν τῆς καὶ τὴν ἀναισθησίαν των καὶ κατέλειξεν εἰς μίαν ἐκρηξίν δακρύων ἀπελπιστικῆν.

Ἡ κόρη με μίαν ὑπερβολικὴν ἔμφυτον διαίθησιν, ποῦ τὴν βοηθοῦσε νὰ βλέπῃ πολὺ βαθεῖα ἠσθάνετο ὅτι ἡ ἀτελείωτος αὐτὴς Ἱερειάδης τῆς μητέρας τῆς ἐκούραζαν ὑπερβολικὰ τὸν θεο, ὡς ἐξαντλοῦσαν τὴν ὑπομονὴν τοῦ πατέρα καὶ τὴν ἰδικὴν τῆς ἀκόμη. Καὶ πάντοτε ὕστερα ἀπὸ μίαν τέτοιαν ἐκρηξίν δακρύων καὶ παραπόνων εὕρισκεν ἓνα τρόπον νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν θεο τῆς καὶ νὰ περισπᾷ εἰς κἄτι νέον καὶ εὐχάριστον τὴν προσοχὴν του.

Ἐσηκώθη λοιπὸν ἀποφασιστικὰ καὶ τοῦ ἐπρότεινεν ἓνα μικρὸν περίπατο εἰς τὸ βουνό, προσποιουμένη δὴθεν ὅτι ἐθαύμαζε τὴν ὠραίαν δύσιν ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸν παράθυρο καὶ ὅτι ἀπὸ τὸ βουνὸ τὸ θέαμα θὰ ἦταν μαγευτικόν.

Ο θεὸς τὴν ἠκολούθησε με ἀληθινὴν ἀνακούφισιν, καὶ ὅλη ἡ στενοχωρία του μετεβλήθη εἰς χαρὰν, ὅταν ἠσθάνθη τὸ χέρι τῆς νὰ περνᾷ

εἰς τὸ μπράτσο του καὶ με φωνὴν μαλακὴν σὰν βελούδο νὰ τοῦ λέγῃ :

— Τὸν καυμένο, τὸν ἀγαπημένο μου τὸν θεο, ποῦ τὸν σκοτίζουν ὅλα αὐτά. Καὶ ποιὸς φταίει ; Πάλι ἢ καλὴ του καρδιά καὶ ἐγὼ ποῦ θέλει πάντα νὰ με κἀνῃ εὐτυχημένην.

— Μὰ εἶναι ἡ χαρὰ μου καὶ ἡ μόνη μου εὐτυχία, Ἄννα μου ἀγαπημένη, νὰ σὲ αἰσθάνομαι εὐτυχῆ. Καὶ χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ καλὰ καλὰ τί τοῦ συνέβαινε, ἔσφιξεν ὑπερβολικὰ τὸ χέρι ποῦ εἶχε κάτω ἀπὸ τὸ δικό του καὶ με μᾶτια ποῦ σκορποῦσαν φλόγες ἐφαίνονταν ὡς νὰ ἤθελε νὰ τῆς μεταδώσῃ τὸν πυρετὸ ποῦ τὸν ἔκαιγε. Γιὰτὶ δὲν μοῦ εἶπες τί δῶρο θέλεις ; τὴν ἐρώτησεν ὕστερα ἀπὸ τὴν σιωπὴν ποῦ εἶχεν ἐπακολουθήσει, συγκρατώντας τώρα τὸν ἑαυτὸ του, ἴσως γιὰτὶ ἀντελήφθη ὅτι ἡ Ἄννα ἐζητοῦσε νὰ ἀποσύρῃ τὸ χέρι τῆς ἀπὸ τὸ σφικτὸ δέσιμο τοῦ δικοῦ του.

— Ἐντρεπόμουν εἶπεν ἡ κόρη. Τὸ δῶρο ποῦ θέλω θὰ σὰς φανῆ τόσο κουτό, τόσο ἀνάρμοστο, τόσο γελοῖο

— Ὅ, τι καὶ ἂν εἶναι θέλω νὰ τὸ ξέρω καὶ θὰ τὸ ἔχῃς, εἶπεν ὁ θεός.

— Λοιπὸν, θέλω μὴ μεγάλη ὠραία κούκλα εἶπε κρύβοντας με τὰ χέρια τῆς τὸ πρόσωπό τῆς. Τὴν θέλω, τὴν ἐπιθυμῶ, τώρα τόσα χρόνια. Ὅταν ἦμουν πολὺ μικρότερη καὶ ἀναγκαζόμουν με τὰ γύρω μου βάσανα νὰ σκέπτομαι ἐγὼ γιὰ τοὺς μεγάλους, τὸ μόνο πρᾶγμα ποῦ με ἐξανόκανε παιδί, ἦταν αὐτὴ ἡ ἐπιθυμία νὰ ἔχω μὴ μεγάλη ὠραία κούκλα. Μόνη μου τὰ βράδεια ἔπαιζα φανταστικὰ με τὴν κούκλα αὐτὴ καὶ ὅταν ἐντονα μὴ πεσέτα τυλιγμένη σὰν μωρὸ με τὰ φορέματα καὶ τῆς ποδιές τῶν ἀδελφῶν μου, πάλιν ἐφανταζόμουν ὅτι εἶχα μπροστά μου τὴν ὠραία μεγάλη κούκλα ποῦ εἶχε μὴ φιλενάδα μου. Τὴν θέλω τὴν κούκλα αὐτὴ, ἂν καὶ φοβοῦμαι πῶς ἢ μητέρα μου θὰ γίνῃ ἔξω φρενῶν, ἂν μάθῃ ὅτι ἐγὼ τὴν ἐζήτησα.

Ο θεὸς ἔγεινε πελιδνός. Κἄτι σὰν μεγάλη ἀπελπισία ἐξωγραφίσθη στὸ πρόσωπό του. Πῶς ! τὸ κορίτσι αὐτὸ ποῦ εἶχε φαντασθῆ ὄριμο πρὸ πολλοῦ γιὰ τὸν ἔρωτα, τὸ κορίτσι αὐτὸ ποῦ ἀπὸ δέκα τριῶν χρόνων εἶχε μὴ ἀλληλογραφία σχεδὸν ἐρωτικὴ, τὸ κορίτσι αὐτὸ ποῦ ἐδιάβαζε τραγωδίες τοῦ Chiller καὶ ἔχυνε πύρινα δάκρυα γιὰ τὴν Λουίζα Μύλλερ, ὅπως τὸ εἶχεν ἀνακαλύψει πρὸ καιροῦ, τὸ κορίτσι αὐτὸ εἶχε τὴν στιγμὴ αὐτὴ ὡς μόνη τῆς ἐπιθυμία μὴ κούκλα, δηλαδὴ τὸ παιδιὰτικὸ παιγνίδι, ποῦ μποροῦσε νὰ φαντασθῆ.

Ὅστε ἦταν παιδί ἀκόμη, παιδί ὅσον καὶ ἂν

εἶχε μεγαλώσει, παιδί ὅσο καὶ ἂν ἐφαίνονταν σοβαρὰ, παιδί ὅσο καὶ ἂν εἶχε ζήσει τὴν εὐδαιμονικὴν ζωὴ τῆς ἐρωτευμένης, παιδί ὅσο καὶ ἂν εἶχε περῆσει ἀπὸ τὸ καθαρτήριο τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἀπογοητεύσεως καὶ τῆς ταπεινωτικῆς ζωῆς.

Ο ἄνθρωπος αὐτὸς ποῦ εἶχε γιράσῃ χωρὶς κανένα ἄλλο αἰσθηματὸν παρὰ τῶν εὐκόλων καὶ παροδικῶν σχέσεων με γυναῖκες, δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τὴν ψυχολογίαν τῆς Ἄννας. Ο ἴδιος δὲν εἶχε ζήσει ὡς παιδί, ἀλλὰ φύσις συγκεντρωτικὴ καὶ ὄριμος πρὸ τῆς ὥρας του εἶχε προτρέξει μάλιστα τῆς ἡλικίας τοῦ ἐφήβου καὶ πάντοτε εὕρισκετο μεγαλειότερος ἀπὸ ὅ, τι ἦτο εἰς κάθε ἀπόλαυσιν τῆς ζωῆς.

Ἡ Ἄννα τὸν ἔβλεπε στεναχωρημένον καὶ ἄρχισε νὰ μετανοῇ. Ποιὸς ξέρει τί θὰ ἐσκέπτετο γι' αὐτὴν με τὴν ἀνόητην ἰδέαν τῆς τῆς κούκλας. Καὶ με τὸν φόβον μήπως εἶχε θυμώσει, κατελήφθη ἀπὸ τὴν ἔμφυτον δειλίαν τῆς ποῦ τὴν ἔκαμε νὰ τὰ χάνῃ κἄποτε.

— Δὲν θέλω τὴν κούκλα, τοῦ εἶπε. Ἦταν ἀστεῖο.

— Μὰ εὖ πειὰ μποροῦσες νάχῃς ζωντανή, ἀληθινὴ κούκλα δική σου, εἶπεν ἐκεῖνος με σκληρότητα. Εἶσαι μεγάλη Ἄννα, σωστὴ γυναῖκα καὶ ἔβλεπε με κάποιον πόθον τὴν στρογγυλότητα τοῦ στήθους τῆς ποῦ ἄρχιζε νὰ διαγράφεται ἐπάνω εἰς τὸν παιδικὸν θώρακα. Κ' ἐγὼ ποῦ ἐσκεπτόμουν νὰ σὲ παντρέψω...

Ἡ Ἄννα ἔγινε κατακόκκινη. Περίεργο ! Δὲν εἶχαν περάσει τρεῖς μῆνες ποῦ ὁ θεὸς τῆς γιὰ νὰ διακόψῃ κάθε ἀλληλογραφίαν με τὸν Στέφα τῆς ἔλεγεν, ὅτι εἶναι παιδί καὶ ὅτι εὐθὺς ποῦ ὁ νέος θὰ τὴν ἐγνώριζε θὰ ἐξεκαρδίετο στὰ γέλοια, καὶ θὰ τὴν ἔστελνε νὰ παίζῃ κούκλες. Καὶ τώρα τόσον ἔξαφνα εἶχεν ἀλλάξει ἰδέες.

— Μὰ δὲν σκέπτεσθε λοιπὸν πειὰ, τοῦ εἶπεν, ὅτι ὁ ἄνδρας τοῦ θὰ μ' ἔβλεπε, θὰ μ' ἔστελνε νὰ παίζω κούκλες...

Ο θεὸς ἐφάνῃ στενοχωρημένος : Ἄλλο κάποιος ποῦ δὲν σὲ εἶδε ποτὲ καὶ ἄλλο ἄνθρωπος ποῦ σὲ γνωρίζει...

— Μπᾶ ! Ὑπάρχει κάποιος, ποῦ με γνωρίζει ; Τί λέτε θεε ; Παράξενο !

— Ξέρεις, Ἄννουλα, ὅτι ὅλες ἢ γυναῖκες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, ὅλες ἢ μητέρες τῶν ἀγωνιστῶν μας ἐπαντρεύθησαν δώδεκα καὶ δεκατριῶν ἐτῶν ; Ξέρεις ὅτι ὁ πατέρας τοῦ Κανάρη ἐκλείδωνε στὸ σπῆτι τὴν γυναῖκα του, ὕστερα ποῦ εἶχε ἀποκτήσει τὸ πρῶτο τῆς παιδί, γιὰτὶ μόλις ἐφρευγεν ὁ ἄνδρας τῆς, ἄφινε τὸ

μωρὸ στὴν κούνια καὶ ἔτρεχε νὰ παίξῃ τὴν τυφλόμυγα με τῆς γειτονοπούλες τῆς.

— Τὸ καυμένο τὸ μωρὸ ! εἶπεν ἡ Ἄννα σκεπτικὴ καὶ κἄπως στενοχωρημένη. Γιὰτὶ κἄποιο προαίσθημα δυσάρεστο τὴν ἔκανε νὰ φοβεῖται. Ἐπὶ τέλους ποῦ ἤθελε νὰ φθάσῃ ὁ θεὸς τῆς με τῆς ἱστορίες αὐτῆς τῶν παράξενων γάμων ποῦ τῆς διηγείτο :

Ἄλλὰ ἐκεῖνος, ἂν καὶ ἐννοοῦσε τὴν στενοχωρίαν τῆς ὅμως ἐξακολούθησε. Ὑπόθεσε, Ἄννα, πῶς ἓνας ἄνθρωπος πλούσιος ἤθελε νὰ σὲ πάρῃ γυναῖκα του, δὲν λέω βέβαια τώρα ἀμέσως, ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ ἓνα δυὸ χρόνια. Ο ἄνθρωπος αὐτὸς θὰ σ' ἐβουτούσε στὸ χρυσάρι καὶ στὰ διαμαντικὰ καὶ στὰ ὠραῖα φορέματα, θὰ σοῦ εἶχεν ἓνα ὠραῖο σπῆτι με ὠραῖα ἐπιπλά, θὰ σὲ ἔτρεφε με τοῦ πουλίου τὸ γάλα. θὰ ἐβοηθοῦσε τὴν οἰκογένειά σου, θὰ ἐσπούδαζε τὰ ἀδέλφια σου. Τί θᾶλεγες ;

Μάτια

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

B.

Τὰ πρῶτα διηγήματα τοῦ Καρκαβίτου

Ἡ ποίησις

Καὶ ἐκοιμῶντο, καὶ τίποτε δὲν ἐτάραττε τὸν ὕπνον των, καὶ ἦσαν ὡς νὰ μὴν ὑπῆρχαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ παιδιά καὶ γέροντες, ἤρωες τῶν μαχῶν καὶ ἥρωες τῶν ἐρώτων, λεβέντες τῶν βουνῶν καὶ θαύματα τῶν πεδιάδων, ἀνθη τῶν ἀγρῶν καὶ κρίνα τῶν κοιλάδων, μάγισσες καὶ βοσκοπούλες, ἐξακουστοὶ ἀρματωλοὶ καὶ ταπεινοὶ ἀγρόται, ἐνσάρκα ὄντα καὶ πλάσματα τῶν οὐρανῶν, ἄνθρωποι, ζῶα, φυτὰ, ποταμοί, φάλαγγες, δρυμῶνες, χωρία, τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ, τὸ πνεῦμα καὶ τὸ κάλλος, ἡ ποίησις καὶ ἡ ἀλήθεια τῆς ζωντανῆς, τῆς γύρω μας πατρίδος, τῆς Ἑλλάδος. Ἄλλ' αὕτη, ὅσον καὶ ἂν γύρω μας ἐκτείνεται, ὅσον καὶ ἂν εἶναι ζωντανή, πολὺ θολή, σχεδὸν ἀγνώριστος, ἀσημαντος παρουσιάζεται εἰς τοὺς πολλοὺς, καὶ τίποτε δὲν φαερῶνει τὴν ζωὴν τῆς, προτοῦ ἐμφανισθῆ ὁ Μάγος καὶ μᾶς δεῖξῃ τὸν καθρέπτην μέσα εἰς τὸν ὁποῖον, ἀερώδης καὶ ὅμως ὑπαρκτός, ὡς ἀπὸ ὀμίχλην ὑφασμένος καὶ ὅμως καθαρῶτατος, ἐξιδανικευμένος καὶ ὅμως τρισαληθινός, διαλεγμένος, ἀπλοποιημένος, ὑπέρκαιος καὶ μ' ἓνα λόγον μαγικός, ἀκίνητὸν καὶ ὅμως εἶναι ὅλος κίνησις ὁ κόσμος οὗτος ὁ ἑλληνικός. Καὶ τὸν κόσμον τοῦτον, καὶ ἂν εἴχομεν κάποιαν ἰδέαν περὶ αὐτοῦ, τὸν παρεγνωρίζαμεν ἢ τὸν παρηγωνίζαμεν. Κάποτε τὸν ἐβλέπαμεν, ὡς

φωτεινὸν μετέωρον, γοργότατα νὰ λάμπη καὶ νὰ σβύνη, μέσα εἰς τρεῖς βροντώδεις στίχους τοῦ Βαλαωρίτου, μέσα εἰς μίαν πεζογραφικὴν σελίδα τοῦ αὐτοῦ, μέσα εἰς ἓν ἢ δύο ἀγροτικά διηγήματα, προάγγελα τοῦ φωτός· εἰς τὰ δημοτικά τραγούδια, ἂν ποτε τὴν ἀκοὴν μας ἐπλητταν, μίαν ἀγνὴν ιδέαν ἐλαμβάναμεν τῆς ἀρμονίας του· μέσα εἰς τὴν ἀνάμνησιν ἐνὸς παλαιοῦ παραμυθιοῦ ἐπρόβαλλεν ἡ ἄκρα τῆς ἐσθῆτος του, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν ὁ οὐρανὸς μετ' ἄστρα ζωγραφίζονται· ἐνίοτε εἰς λαογραφικὰ συναγωγὰς, εἰς τῶν λογίων τὰς περιγραφὰς ὁ κόσμος οὗτος ἀκατάσκευος ἐπέπλεε, ξηρὸς, ἀσημαντος σχεδὸν· καὶ εἰς κανὲν διάφορον ἐφημερίδος ἐπεφαίνετο παράχορδος. Ἄλλ' ἦλθεν ὁ ποιητής, διὰ νὰ μᾶς ψάλῃ τὴν ποίησιν καὶ νὰ μᾶς ζωγραφίσῃ τὴν ἀλήθειαν τῆς ζωντανῆς, τῆς γύρω μας πατρίδος, τῆς Ἑλλάδος· ἦλθε διὰ νὰ ταραξῇ τὸν ὕπνον τους, καὶ νὰ τοὺς δώσῃ φωνὴν, καὶ νὰ τοὺς παραστήσῃ ἐπαξίως, καὶ νὰ μᾶς δείξῃ ὅτι ζοῦν αὐτοὶ καὶ βασιλεύουν, ὅσον δὲν τὸ ὑπωπτεύαμεν. Ποιοὶ αὐτοὶ; αὐτοὶ ποῦ ἔχουν χαρακτῆρα καὶ εὐμορφίαν, ἀλήθειαν καὶ σημασίαν, καὶ εὐρίσκονται πλησιέστερον εἰς τὴν φύσιν, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι προσφορώτεροι εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐμπνεύσεως, καὶ ἡ εὐωδιάζουν εἰς τῆς παραδόσεως τὰ ἄλλα, ἢ λάμπουν εἰς τῆς ἱστορίας τὰς σελίδας· ἐκεῖνοι, οἱ τόσον ξένοι τοῦ σημερινοῦ βίου, ὅπου τὸν ἐννοοῦμεν οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων, καὶ τόσον καθαρῶς ἐκφράζοντες τὴν ἐθνικὴν ζωὴν, ὑπὸ τὴν ὄψιν τῆς τὴν ὅλως αὐτόματον καὶ ἀνύθεντον, τὴν ἐνεργόν, τὴν μᾶλλον εὐγενῆ καὶ ὑπερήφανον ἐκεῖνοι, ὁ ἠρωϊσμός, ἡ ἀρετὴ, ἐνίοτε ἡ κακία, ἀλλ' οὐδέποτε ἡ πεζότης, ἡ λανθάνουσα ὑπὸ τὰ βάθη καὶ σχεδὸν ἀναλλοίωτος εἰκὼν τοῦ ἀρχετύπου παρελθόντος, μετ' ἑνὴν λέξιν ὁ λαός. Καὶ ἰδοὺ ὡς ν' ἀνεκλήθησαν εἰς τὸ εἶναι ἀπὸ τὰ βάθη ἄλλου κόσμου ἐπρόβαλαν αἱ ἠρωϊκαὶ μορφαὶ τῆς γυναικὸς τοῦ Σπαθόγιαννου καὶ τοῦ τέκνου τῆς τοῦ Ζάχου ὁ ὀμηρικώτατος Χειμάρρας, Νέστωρ τὰ ἔτη καὶ Αἴως τὴν ὀρμὴν, ὁ ἀδάμαστος Ταχῆρ Γιάτσης, τῆς Σμάλτως καὶ τῆς Μάρως αἱ παρθενικαὶ ὀπτασίαι, ὡς θηλυκοὶ Ἀρμάνης καὶ Ὁρομάσσης, ἡ φοβερὰ κυρὰ Ρήνη καὶ ἡ γλυκυτάτη κυρὰ Καή, ὁ γόης Μῆτρος, τῆς φλογέρας ὁ Ὁρφεύς, ὁ Δημήτρης, ὁ Γιάννος ἡ Γαλανὴ τόσον ταπεινὰ καὶ τόσον ἐράσμια θύματα τοῦ μαρτυρίου τῆς ζωῆς, ὡς Ὁλύμπιοι θεοὶ οἱ δώδεκα Μῆνες ὡς ἔμψυχα δημιουργήματα ποῦν συγκινῶν τὴν καρδίαν καὶ τὴν κάμνουν νὰ κτυπᾷ γοργότερον καὶ νὰ ζῆ τονωτικώτερον, τόσαι ὄψεις τοῦ νεωτέρου ἑλληνικοῦ βίου, ὅλαι ἐκλεκταί, τόσαι λεπτομέρειαι

τοῦ ἐθνικοῦ ιδεώδους! Ἐπρόβαλαν δὲν περιλάμπονται ἀπὸ τὸ μυστηριώδες φῶς τῆς λυρικῆς ποιήσεως, δὲν διαφαίνονται ἐπὶ τὸ φανταστικώτερον ὀπισθεν λευκῆς ὀμίχλης, δὲν ἰπεύουν τὸν πτερωτὸν Πήγασον, ὅστις καλεῖται Στίχος, δὲν ἐξυμνοῦνται, ἀλλὰ ζωγραφίζονται, καὶ ἂν τοὺς ἀναπλάτῃ φωτεινότερον ἢ ἀσυνειδήτως ἐμπνευσι, τοὺς παριστᾷ συγχρόνως μετὰσαν εὐτυνεϊδῆσιαν ἢ πλεόν ἀκριβῆς παρατήρησις. Ἡ πολυπείρος Διήγησις ἕνα πρὸς ἕνα τοὺς παρουσιάζει ἐνώπιόν μας· ἀπὸ τὸ χέρι τοὺς κρατεῖ, τοὺς φέρει ἀρκετὰ πλησίον, ὥστε νὰ τοὺς ἴδωμεν μετ' ἀνεσιν καὶ νὰ τοὺς ψηλαφήσωμεν ἀκόμη· αὐτὴ μᾶς μεταδίδει πιστῶς τὴν γλώσσάν των καὶ, παντεπόπτως καὶ καρδιογνώστις, μᾶς ἀποκαλύπτει ἀκριβῶς καὶ ὅτι δὲν λέγουσιν ἀκόμη, καὶ διερμηνεύει κάθε σκέψιν των καὶ κάθε κίνημά των. Καὶ πολλάκις ἡ Διήγησις αὐτὴ μετὰ τοὺς οἰκίους τρόπους καὶ τὰ ἥσυχια λόγια τῆς, ἡ ἀποφεύγουσα τὰς λυρικὰς ἐξάρσεις καὶ πᾶσαν πομπὴν ποιητικὴν, χωρὶς καὶ αὐτὴ νὰ τὸ θέλῃ, καὶ μόνον συρομένη ἀπὸ τὴν δύναμιν τῶν πραγμάτων, αἶρεται μέχρις ἐπικοῦ ὕψους, καὶ ὡς ὁ Μῆτρος ὁ ἀριστοτέχνης τῆς «Φλογέρας», ἐκεῖ ποῦ παίζει τὴν φλογέραν του, μεταμορφώνεται ἀπὸ κοινὸ θνητοῦ εἰς Ἄδωνιν ἀποστίλβοντα, καὶ τὴν «μακρὰν ἄτακτον κόμην του καταναγάζει χρυσοῦς ἀερώδης στέφανος, ὡς τὰς κεφαλὰς τῶν ἀγίων», οὕτω καὶ ἡ πεζὴ καὶ ἀφελὴς Διήγησις μεταμορφώνεται ἔξαφνα εἰς Ἄσμα.

(Ἀπὸ τὰ Κριτικά τοῦ κ. Κ. Παλαμᾶ)

ΣΤΗΣ ΜΑΝΑΣ ΜΟΥ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Σὺν ὄνειρο ποῦ ἀτάραχο διαβαίνει,
Ἄνελαμπε στὴ γῆ μας ἡ μορφή σου
Κι' ἀργοκυλοῦσε ἀρμονικὰ ἡ ζωὴ σου
Χωρὶς ψέμα ἢ κακία νὰ τὴν πιζραίνῃ.

Στῆς ἀνώτερες σφαῖρες μαθημένη
Πόθησε ἡ ἀγγελικὴ κι' ἀγνή ψυχὴ σου
Τὴ γαλήνη τῆς θεῖας τοῦ παραδείσου,
Ὅτε στὴ γῆ κατέβη ὅπου ἦταν ξένη.

Κι' ἄχ! σ' εἶδα στὸ λευκὸ σου προσκεφάλι
Μὲ ἀσύγχριτο χαμόγελο νὰ κλίνησ
—Πλάσμα τοῦ ἀπείρου—τὸ γλωμὸ κεφάλι.
Τί κι' ἂν πόνο ἀνιστόρητο μᾶς δίνεις,
Σὺν κυριασμένη ἐσφάλισες τὰ μάτια
Καὶ ἐξέφυγε ἡ ψυχὴ στὰ οὐράνια παλάτια.

(Ἀπὸ τὰ σονέττα τῆς κ. Εἰρήνης Α. Δενδρινῆς),

MODES CHAPEAUX ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ Ι. ΜΑΝΤΟΥΚΑ

Παρελήφθησαν ἐκ Παρισίων τὰ νέα chic Μοντέλα.

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 38.

Τὰ **ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ** νοσήματα

Θεραπεύονται ἐν τῇ τελείᾳ κλινικῇ τοῦ εἰδικοῦ ὀφθαλμολόγου

ΣΠΗΛΙΟΥ Ι. ΧΑΡΑΜΗ

Τ. ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κλπ.

ἐν τῇ Ὀφθαλμολογικῇ Σχολῇ τῶν Παρισίων σπουδάσαντος κλπ.

Ἀθῆναι. 20 ὁδὸς Πειραιῶς. Τηλέφωνόν 654,

ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΓΑ ΚΑΠΝΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦ. ΜΕΞΗ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΚΥΡΙΩΝ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ ΕΚΛΕΚΤΗΣ

ΓΩΝΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ — ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ

ΖΥΘΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ

Ἡ νέα ὀρχήστρα ὑπὸ τὴν καλλιτεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ κ.

ΝΤΕΛΜΠΟΥΟΝΟ

καὶ μὲ τὸ γλυκύτετο πρῶτο βιολί τοῦ κ.

ΠΑΣΑΝΕΝΤΕ

Τρίτην καὶ Παρασκευὴν συναυλίας.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΤΟΣ 1916

ΔΡΑΧ. 1.000,000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἑκάστην κλήρωσιν ἐκδίδονται 100,000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν 400.000, παρέχοντα κέρδη εἰς 2,000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν 200.000. Διὰ τὴν κλήρωσιν τῆς 28 Φεβρουαρίου 1916 ἐξεδόθησαν ὑπ' ἀξίοντα ἀριθμὸν 1—25.000 ἀκέραια γραμμάτια παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς ἀκέραιον τὸ κέρδος καὶ τιμώμενα τέσσαρας δραχμὰς καὶ ὑπ' ἀξίοντα ἀριθμὸν 25.001—100.000 τέταρτα γραμματίων τιμώμενα μιᾶς δραχμῆς καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Κέρδη ἑκάστης κληρώσεως

1	Μίγα κέρδος	ἐκ	Δραχμ.	80.000	Δραχ.	80.000
1	Κέρδος	ἐκ	»	20.000	»	20.000
2	Κέρδοι	ἐκ	»	2.500	»	5.000
6	Κέρδη	ἐκ	»	1.000	»	6.000
15	Κέρδη	ἐκ	»	400	»	6.000
1950	Κέρδη	ἐκ	»	40	»	78.000

Ἡ πρώτη κλήρωσις γινέσεται τῆ 28 Φεβρουαρίου (12 Μαρτίου) 1916, ἡ δευτέρα τῆ 25 Ἀπριλίου (8 Μαΐου) 1916 ἡ τρίτη τῆ 27 Ἰουνίου (10 Ἰουλίου) 1916, ἡ τετάρτη τῆ 31 Ὀκτωβρίου (13 Νοεμβρίου) 1916, καὶ ἡ πέμπτη τῆ 31 Δεκεμβρίου 1916 (13 Ἰανουαρίου 1917).

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Διευθὼν Τμηματάρχης: Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ